

Mustármag megújulás-szolgálat
GYÖKEREKBŐL MEGÚJULÓ NÉP

KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ KÉZIFÜZET 2005.

„Ahhoz, hogy az örömhír mindannyiunkhoz eljusson, először a gyakorló hívők és a közösségeik életét kell, hogy áthassa. Mert élet csak élőbből születhet, isteni élet sem születik csupán szavak által, hanem gyakorló keresztények élete közvetíti azt.”
(Gyulafehérvári Főegyházmegeye: Zsinati könyv, 11. oldal)

B e v e z e t é s

Az Úristen kinyilatkoztatása szerint: nem jó az embernek egyedül lenni, nem jó a társtalanság. Nem jó az elidegenedés, az elszigetelődés, az egyedül maradás. Régen az özvegyek így mondták: Az Isten még a fát se hagyja egyedül! A régi erdélyi ember életének minden mozzanata már a születéstől kezdve közösségi életkörre szerveződött. Még a halála is a közösségi élet szerves része volt. A holttest mellett is virrasztottak, összehozta a rokonságot a búcsúzás, temetés, az egész közösség elkísérte a sírig. A síron túl pedig várta a megboldogult elődjeinek és a mennynek sokszínű szentek közössége. A mennyei seregekkel egyesülve beteljesült közösségi igénye. Az új idő modern eszménye mindent szét akar szórni, ami egyben van. A felszínen azt mondja, közelebb hoz és egyesít, de valójában szétbomlaszt mindent, a nemzettől a családig.

A 80-as évek elején a kisközösség szó mind a kommunista világi hatóságokban, mind a papság körében legtöbbször riadalmat keltő fogalom volt.

Az állami hatóságok esetében a félelmet az váltotta ki, hogy tudták, minden öntudatos közösség nagy erőt hordoz és ezért az önmagukra ébredő csoportok veszélyt jelentenek az elnyomó hatalomra.

A félelem oka az egyházi hierarchia részéről az volt, hogy addig kisebb közösségről csak szekták említésekor hallottunk, bár a II. Vatikáni Zsinat kiváló útmutatásokat adott ezzel kapcsolatban.

A gyulafehérvári teológián bontakozó csoportok tagjait az állami hatóságok órák hosszat faggatták. A tanárokat és papokat pedig igyekeztek visszatartani minden kisebb tömörülésnek a támogatásától, olyan címen, hogy ezek megbontják az egyház egységét.

Az egyházközségek és faluközösségek lelkiületének keretei, élni akarása és hitéletének megnyilvánulásai ekkor még nagyon szilárdak voltak. (Bár a hagyományos, virágzó egyházi

kisközösségeket, egyleteket a román kommunista párt szétverte és vagyonaikat elvette.)

A megmaradt tömörüléseket fenntartotta:

- a jó értelemben vett hagyomány, a szokások, amelyek az élet minden részére kiterjedtek mind a falusi nép, mind a városi polgárság életében,
- az ösztönös ellenállás az akkori elnyomó államhatalommal szemben.

Ahogy az államhatalmi nyomás megszűnt, kiderült, hogy a hagyományos közösségeket nem annyira a belső, személyes erő, öntudat tartotta össze, hanem inkább a valami ellen való összefogás kényszere és a sok évszázados keret. Pl. Sok esetben a felekezeti és nemzetileg többségben levő közösségből elkerült személy nagyvárosban vagy szórványban már nem hordozta sem a hitbeli, sem a nemzeti értékeket, nem adta át még gyerekeinek sem. Legtöbb esetben nem tartotta fontosnak, nem vállalt ezért erőfeszítést. A szimbólumokat (pl. székelyruha, kereszt a ház tetején) szégyellte.

A keret hiányában az öntudatot, értékeket veszített ember üresen maradt, azonnal behódolt a többségi értéktelen gondolkodásmódnak, vagy a lelkében maradt úrt aktivitással, hajszával, érzékiséggel, érzelgősséggel, alkohollal próbálta pótolni.

Az otthonmaradtak közül is sokan nem találják az alapvető emberi szükségletek megélésének módját. Nem érznek felelősséget, hovatartozást, elkötelezettséget sem az egyház, sem a nemzeti közösség felé.

Ennek hiányában, értékvesztettségében a nép a fényűzés kedvéért minden kapcsolatot, törvényt felad, felrúg, vagy egyik bártól a másikig¹ vagy Budapesttől Amerikáig kószál.

Régen is vándoroltak az emberek szolgálni Bukarestbe, Amerikába vagy Budapestre, de ma ez az ingázás más alapról indul. A fiatalság *lelkületében*, már a vágyaiban élő hamis megtevesztő kívánságnak, üres életideál csábításának engedve sodródik el és nem szándékszik hazatérni. Kábulatában nem látja az örökség és

---

¹ átlagban 2000 lakosra 6-7 kocsmá jut

kapcsolatok értékét, nem érez ezekhez kötődést. A szülők nagy része is ábrándozva külföldön tudja elképzelni gyermekei boldogságát.

Ezért fontos, hogy a helyi közösségek, ezen belül a személyek egyenként megújuljanak és megerősödjenek.

A SZEMÉLY, mint a közösség alkotó része

Egy közösség akkor élő, fejlődő, ha a tagjai a személyiségfejlődés útját végigjárták, az életkorral felmerülő feladatokat megoldották vagy a nehézségek okozta sebeket kezelni tudják.

Ezeket a tényeket figyelembe véve áttekintjük a személyiségfejlődés folyamatát. Kezdjük a tini korról, mert a csoportok legtöbbször ebből a korosztályból indulnak.

A személyiség fejlődésének folyamata

Tinikor

A tini lélektani fejlődése

A tini eddigi elképzelése önmagáról, a világról aszerint alakult, hogy a felnőttek mit mondtak. Most ezeket az értékeket fölülvizsgálja: egyesek megszilárdulnak, másokat elvet vagy átértelmez és így új önmeghatározást épít fel magának.

Önazonosságát keresi a nemiség, a szakma, a világnézet területein. Ez a bontás külső és belső feszültségeket okoz, de szükséges ahhoz, hogy egyediségét, fontosságát megtalálja.

A szakasz fő ellentmondásossága abban áll, hogy már nem akarja gyermekként meghatározni magát, de mégis vannak gyerekre érvényes tulajdonságai. Környezete pedig hol azt várja, hogy gyerekként, hol azt, hogy felnőttként viselkedjen.

- Már testalkatánál fogva "kilóg". A gyerekkor egyensúlya, aránya felbomlik. Jelentkezik a filozofálási hajlam. Próbálja elemeire bontani, összerakni a világot.
- Lenyűgözi a rendszerek varázsa, valahová rendszerhez akar tartozni.
- Az ismeretlen vonzza, útleírások, kalandos olvasmányok.
- A világ tágul, próbál elszakadni a szülőktől, a rászabott identitástól.
- Többet hivatkozik barátaira, velük azonosul öltözködésben, viselkedésben.
- A belső bizonytalanság, kifejele tiltakozás, tekintély elvetése.
- 14-15 év körül magányos, kiszámíthatatlan, ideges. Ezt követi az ébredésnek mindenható világa. Csodálkozik, magára ébred, kezd távolba nézni, tervezni. Jelentkezik a szabadság, felelősség igénye. Nagynak és mindenre képesnek érzi magát. Nem ismeri fel korlátait (abszolútizmus, idealizmus, radikalizmus és más túlzások kora).
- Mindenhez ért, mindent a legjobban tud. Teljesen saját énjével van elfoglalva. A kívülről érkezett értékeket próbálja megfogni. Megjelenik a szép kategóriája: önmagát, környezetét szépíti.
- Fontos feladat: felkészülni a találkozásra a más neműekkel.

Választ kell találni a *kamaszkor kérdéseire*:

Milyen legyek? Tudni szeretném, mi akarok lenni? Mi a szándéka Istennek velem? Mi lehet a szerepem ebben a világban? Hogyan kell jól imádkozni? Miért nem érzek semmit? Hogyan jussak közelebb Istenhez? Hogyan tudjak könnyen kapcsolatot teremteni másokkal? Miért olyan nehéz barátkozni? Hogyha szakítanak velem, mit csináljak? Hogyan nyilvánuljon meg a hitem az osztályban? Mennyire lehetek nyitott idegenek felé, a csoport felé? Hogyan jussak magamhoz közel? Miért olyan nehéz azokkal beszélni akiket igazán szeretek?

A gondolataim és a vágyaim miért ütköznek egyik a másikba? Ruhám, megjelenésem...a divat szerint mennyire mehetek?

Ebben a szakaszban a fejlődő ember lebontja magában a gyermek külső és belső vonásait, majd felépíti új önmagát, a felnőttét.

Az alapséma nagyon általánosított, függ az egyéniségtől, vérmérséklettől, környezeti hatásoktól, más és más a fiúknál és a lányoknál.

A serdülőkor két fő feladata:

I. Szabadulás a gyermeki éntől

1. Testi fejlődés vonalán – elintézi maga a biológiai fejlődés
2. Belső lelki fejlődés szintjén – korántsem olyan

mosolyogtató, kedves, hanem tele van nyugtalansággal, dacoskodással, általános lázadással, a serdülő magányos lesz.

3. A szülőktől való fokozatos elszakadás

- megjelenik a szülő – serdülő ellentét.
- ebben a korban jó a hittanos közösség

II. Az egyensúlykeresés és önmaga megtalálása:

Jellegzetes lépések:

1. Intenzív belső élet
2. A felnőttek utánzása
3. Önértékesedés
4. Feltűnő viselkedés, kitűnni és győzni! (pl. A sportban)
5. Eszménykeresés, rajongás, barátság keresés (nem szabad összekeverni az ébredő szexualitás jelenségeivel)

Nemtől függő sajátosságok:

A tini fiú:

1. Fejlődésében 5 szakaszt figyelhetünk meg (nem elválaszthatók)
2. Objektív szakasz - minden objektív információt összegyűjt
3. Viharos lebontás korszaka (legellenszenvesebb időszaka –
4. lázadozik, mindent megkérdőjelez)
5. A magányos építés időszaka (az eddig életerős, cselekvőképes lelki beállítottság hirtelen megváltozik, fáradékony, önvizsgáló, önmarcangoló lelkiállapotú lesz)
6. Az eszmény – választó kor (már szeretné meglátni végső önmagát, ehhez mintát keres)
7. A korai ifjúkor – a megbomlott külső-belső egyensúly lassan helyreáll, és magasabb szintű harmóniává alakul

A nagy filozófiai kérdések ideje : nagy viták, tisztázások ideje. Az érdeklődése még csapongó, túlzó, odaadja magát a véleményének. A szerelem ideje is.

Alapjában pozitív fejlődési vonalról van szó, hiszen- bár viharok, kínlódások és vargabetűk révén is- de kialakul az ifjú, akiben már felismerhetők a felnőtt vonásai.

A tini lány:

A fiúk és lányok fejlődése megegyezik a: barátság keresésében, ideál-választás és a rajongásban, a kibontakozó szerelemben.

A lányok fejlődésében is öt fázist figyelhetünk meg:

1. A pubertás “bágyadt” korszaka
2. Az érzelmi ingadozás korszaka - minden helyzet érzelmileg befolyásolja hangulatát
3. A szentimentális korszak - a romantikus szerelem vágya, az ábrándozás jellemzi
4. Az egyensúlykeresés időszaka - az érzelmi biztonság keresése, pályaválasztás
5. A nagylánykor - kialakul a tudatosság

A tini értelmi, akarati, érzelmi fejlődése:

1. Értelmi világa:

- kétirányú – felfedezi a világot, önmagát
- gondolkodása rohamosan fejlődik (rendezik világképüket,
- kialakítják világnézetüket, lehet felszínes, félművelt)

2. Akarati élete:

- energiakészlete telített, lelkesedése határtalan ugyanakkor éretlen, váltakozó, könnyen befogható szélsőséges irányzatokba (szekta)

3. Érzelmi élete:

- irodalmi alkotások, zenei alkotások, tájak táplálják,
- rácsodálkozik, megnyerik érdeklődését
- érzelmei labilisak

4. Vallásossága:

- mivel a serdülő világa bizonytalan, a vallásban a biztos támaszt,
- a kérdéseire választ és egy érzelmi nyugvópontot keres.

Akadályok:

- Legtöbb családban csak a gyermekkorhoz tartozó függelék a vallás, a hit. Ha a gyermekkorhoz tartozó, le is akarja azt vetni, ezért bérmeálokzás után lélekben szakít az egyházzal.

Összedőlhet benne a gyermekkori, vagy hagyományos vallásosság, de ha közösségre talál, az segítheti, hogy felépüljön saját meggyőződésű Krisztus-központú hite és magatartása.

Ifjúkor

- Ha az előző korszakban önmagát "jól körbejárta", akkor most képes figyelni a másokra és felelősséggel, tudatossággal szeretni.
- Kezd rádöbbenni, hogy rajta kívül mások is léteznek.
- A személyes döntések kora. Konkrét feladatokat: életpálya, hivatás, házasság kérdéseit kell megoldania.
- Ráébred, hogy a döntéseknek visszavonhatatlan következményei is vannak és minden döntés lemondással is jár.

Az én felfedezése (individuáció)

- befele fordulással kezdődik
- a sajátos személyi tulajdonságok megfogalmazásával folytatódik
- a megbecsülés és szeretet igénye elemi erővel tör föl
- a célokat maga kezdi megrajzolni
- próbál a nagy egész keretébe beilleszkedni
- elemzi a múltat, keresi a jövőt, az eszményt
- minden helyzetnek ura szeretne lenni
- feladat: belenőni sajátos életkörnyezetbe, "az elfogadott világba"
- keresni Jézus szándékát: Mire hívott meg? Milyen ígéretet várnak rám? Szándékaim, jövőm, egybeesnek-e a hivatással?

Útban a másik felé

A "te" megtalálása

- Keresni, megtalálni, élni a szeretetet - ezt a hivatást kaptuk az Örök Szeretettől.

Keresési folyamat:

1 A felületes viszonyokban és kapcsolatokban:

- a teljes személyiség még nincs érintve
- nem a személyi értékeket nézik egymásban
- itt a cél maga a közelség, a közeledés

2. A fiatalkori szerelemben:

- még mindig a másik testi megjelenése és adottságai állnak előtérben
- a külső adottságra irányuló szerelem kiábrándulással végződik
- erős az eszményítési hajlam, tökéletesnek látja, idealizálja, felfokozza, belevetíti beteljesülésének minden vágyát, a másik személyt nem ismeri – csak ebben a tévhitben él

3. A szeretet kialakulása

- a szeretet már a személyiség mélységeit, lelki, jellemi értékeit is keresi
- a teljes emberi kapcsolat odaadás, felelősség
- gyakorolja a tiszteletet, gyöngédséget és a szolgálatot,
- türelmet, jóságot, tehát cselekvés
- gyöngédség azt jelenti, hogy meg van elégedve azzal a személlyel, egyszerűen örvend az együttlétnek, már semmit nem akar elérni nála
- a szeretet, szerelem fáradságot, igyekezetet, kölcsönösséget, hűséget igényel
- a szerelem akkor válik éretté, ha a szeretet-himnusz tizenöt igéjét éli a nemiség be kell épüljön a személyiség egészébe

A lényeges, életet érintő kérdésekben egyet kell érteni: a számomra fontos dolgok, vélemények, értékek közös alapon kell álljanak. A személyt, a szívet érintő kérdések is közös medert kell találjanak, különben mint személyek képtelenek lesznek bensőséges kommunikálásra.

Mindezek és az érzelmi vonzódás mellett mindketten Jézus Krisztust kell legjobban szeressék.

Az önismeret, önnevelés meghatározói és lépései

1. Önmegfigyelés - önmeghatározás, önmegértés, önértékelés

Mit mondasz magadról? Mit akarsz? - megnyilvánulások elemzése
János 1,22. Önmagunkat átéljük. Saját élményeinket, szándékainkat, tetteink minőségét, érzelmeinket, magatartásunkat észleljük.

Az önmegfigyelést az önmegméretés követi. (Ki vagyok önmagam, a közösség , Isten számára?)

Önazonossági, önértékelési meghatározók:

Érték-tudat

- helyes önismeret, helyes méltóságtudat
- kinek vagyok fontos, főleg ki vagyok
- aki rátalál saját méltóságára az nem akar uralkodni és önértékét nem akarja pótlékokkal, pénzzel, tárgyakkal pótolni

Felelősség-tudat

Tudatában vagyok annak, ami velem történik. Tudatában vagyok annak, ami rajtam kívül történik. Tudok odafordulni, adni és befogadni:

- másokért vagyok
- valakiknek nélkülözhetetlen vagyok
- felelős vagyok azért, akit szeretek
- felelősségtudat nélkül nincs szeretet

Szabadság-tudat és hűség

- a szabadság nem törvénytelenység, hanem a harmónia öröme
- a szeretet és szabadság közel esik egymáshoz

- szeretet nem lehet kierőszakolni és rákényszeríteni
- a szeretet két szabadság találkozása
- akinek nincs szabadságtudata, az a másikat nem képes befogadni, csak kihasználni
- van egy sziget, amely csak az enyém, kell a csillag, amelyen csak én lakom, s az akit oda beengedek
- szabad vagyok azt jelenti, független vagyok a büntől, kényszerektől

Értelem-tudat

- Minden helyzetnek, eseménynek Isten hatalma értelmet tud adni. „Az istenszeretőknek minden a javukra válik.” (Róm 8,28)
- az újjászületés a szeretettel kezdődik
- aki soha nem tapasztalta meg a szeretet, az képtelen szeretni
- Isten elismeri az ember értékét
- igazi érték vagyok, Istennek fontos vagyok
- Jézus elrejtőzik kicsinyekbe, tehetetlenekbe, felelős vagyok érte (elbújtam, de senki nem jött megkeresni...ha valaki ránk talál, boldogok vagyunk, gazdagabbak leszünk.)
- a boldogság a megélt szeretet.

2. Önnevelés

- az örökség számbavétele: szellemi, anyagi, tárgyi, személyi,
- gazdálkodás azzal aki vagyok

Az önnevelés tökéletesebb állapot felé való tervszerű haladás, tudatos akarás.

- Ki-ki magát megalkotja, ez személyes feladat és felelősség
- A személyiség irányultságait nem lehet a pusztán biológiai szükségletekre és érdeklődési körökre szűkíteni. Meg kell találni az eszményi irányt. Akinek nincs ideálja, az ki van szolgáltatva, sok hamisságba belekeveredik.
- Az értékeket meg kell keresni, az élet értelmét meg kell fogalmazni. Életünk túlmutat önmagán. Így kerülhető el a kiábrándultság, a kábító és bódító szerek használata.

- Az ember célja nem az, hogy önmagáért éljen, hanem rajta kívülálló és őt meghaladó célért. Boldog csak a nem önmagát kereső lehet: "Aki meg akarja menteni életét elveszti." Mk.8,35.
- Meg kell tanulni valakikért élni.

Az éretlenség jegyei:

- minden újért naivan lelkesedik, benyomások, helyzetek foglya
- nem tud értékelni, megkülönböztetni, nincs önállósága (manipulálható)
- saját tehetetlenségét mások vagy külső körülmények hibáztatásával takarja

3. Az érett személyiség jellemzői:

- saját forrásból: belső lelki világából, személyes Istenkapcsolatból, saját életteréből és annak eszköztárából, népe kultúrájából táplálkozik
- nem függ külső dolgoktól, körülményektől, mások kedvétől, idegenektől
- képes társas kapcsolatok kialakítására, közösségbe való tartós bekapcsolódásra
- felelősséget vállal tetteiért és a rábízottakért, önmagán uralkodni tudó
- életének van egy egységes irányultsága, nem forgácsolódik szét
- az érett személyiség legmagasabb fokú tevékenysége az értékelés, a jó, az eszményi választása
- az értékelés olyan, mint a szaglás: behunyt szemmel is érzem; ezt elutasítom, mert egy megromlott dögnék a bomló szaga, vagy befalom, mert frissen sült kenyér illatát érzem.
- Életének minden megnyilvánulását, múltját jelenét és jövőjét képes önmagában egyesíteni. Legszínvonalasabb képessége az ítélet (nem ítélezés, hanem a megkülönböztetés). Mindent a helyére tenni, oda, ahova való: embert, helyzetet, eseményt,

tárgyat. Nem függ össze a felhalmozott információö-zönnel, vagy diplomákkal.

- Elfogad - elutasít: dönt. Nem a reklám színei vagy hangereje szerint választ, hanem mindig szervesen, a saját, a családja, a népe, egyháza tapasztalatára építkeznek.
- Szellemi, lelki tápláléka mindig illeszkedik a meglevőhöz.
- Mindig az alapra épít. Amivel találkozik, amit kínálnak, amit
- reklámoznak, azzal szemben szabad, nem nyelik le a színes bálványok, vagy nem ő kapja be elsőnek a horgot. Szabadon választ.
- A kiforrott egyéniség az alaphoz illeszkedik. Saját „éghajlaton” él és hosszútávon gondolkodik. Belülről szerveződik. (Nem járja meg, mint a gyergyóiak: kidobták a bevált krumplit, felcserélték az idegen török burgonyával. Ez hamar megnőtt, de karácsonyra el is rothadt.)
- Az alapra, az övére épít, szervesen illeszt. A növekedést neki nem az ötletvadászat, hanem a folyamat biztosítja.
- Teljes életvilágát egy konkrét életállapotba, élethivatás szolgálatába tudja állítani. Testi, lelki, örökölt, szerzett, tanult tulajdonságait képes összefogni.
- Örökölt és szervesen befogad.
- A krisztusi önnevelés nem áll meg az érett személyiség természetes eszményénél, az a vágy sürgeti, hogy érett, nagykorú legyen Krisztus ismeretében és szeretetében. Beleöltözik Krisztusba. 1Kor 15,49, 2Kor 3,18

Összefoglalva az érettség jegyei:

- önmagáért is felelősséget vállal
- önmagamat hogy látom? mások hogy látnak?
- nyilvános identitás megfogalmazása
- hiteles önazonosságnak inkább megfelelek, mint az elvárásoknak
- a függetlenség és kötődések a helyes viszonyok megtalálása (család, a világ értékei felé)

4. Az érett személyiség közösségben megnyilvánuló tulajdonságai, képességei

1. Kapcsolatkészség:

- Nyitott vagyok kapcsolatot teremteni, fenntartani, éltetni.
- Rá tudok csodálkozni arra, ami körülvesz, észreveszem, észlelem, nemcsak nézek, hanem látok is. Például nemcsak nézek a sziklaomladékok felé, hanem meg is látom a szaladó zergét. Nemcsak hallom, hogy valahol valaki beszél, hanem megértem, hogy az a hang engem szólított meg. Képes vagyok megállni, szétnézni, éberem jelen lenni
- Meg tudom nevezni amit látok, hallok, ami történik.
- megfogalmazom a belső, lelki, értelmi, érzelmi megmozdulásaimat. Nem dührohammal, sírógörccsel indulatból, ösztönöktől elragadva cselekszem.
- Közlöm, ki tudom fejezni, visszhangzom - átadom, kimondom, amit észlelek, látom, ami bennem történik.

2. Kölcsönösség

- Adok, befogadok, én a te világodba átjárok, párbeszéd. Képes vagyok meghallgatni, befogadni a másikat.
- Érzékenységem kiterjed az időre, a jelenlevő személyekre,
- ha négyen vagyunk, mielőtt megszólalok, úgy osztom be a rendelkezésünkre álló időt, hogy mind a négyen szóhoz juthassunk. Ha egy alma van, egy részt veszek el.
- Tehát: - Az én részemteljesen odateszem, a máséból nem veszek el semmit.
- Amit magamnak akarok, azt a másiknak is megteszem.

3. Rendszer-érzék, szabályképzés

- Az ellentétek, feszültségek elkerülése miatt fel tudok állítani egy összefüggő szabályrendszert és alkalmazkodom az elfogadott rendhez.
- A rendben, a szabályokban mindig következetes vagyok.
- Elfogadom a rítust. Eszerint viselkedem.

- Összefüggések, főgerincek, súlypontok érzékelése. Ebből lesz a fejlettebb közösségi kultúra.
- Egyedül is ennek szelleme szerint viselkedem, és közösségként is az összesen ennek a szellemében mozdulunk.
- Ha egy morzsát veszek az ujjaim közé vagy egy három kilós kenyert, mindkettő a kenyérnek ízet hordozza. Egyedül is csoportként is egészsként viselkedünk, cselekszünk. A juharfa levele épp olyan zöld, mint az egész koronája. Az ilyen egyedekből épül fel a jó közösség.
- Először van az élő sejt, majd a szervezet, végül a test.
- Az érett közösségi lény örökli, átveszi a közösségi kultúrát.
- A közösség tagjai ennek a sok nemzedéken át épített, kipróbált kincsnek örökösei, felhasználói.
- Az örökség magja az eszme. Az eszmébe töményedik bele mindaz, ami itt, ezen az éghajlaton, ezeknek a tagoknak jó, ami eszményi.

4. *Hivatásra találás*

- Mindaz, amit a másikért, szeretetből, feladatunk szükségyszerűségének tudatában teszünk, az nem csupán szakma, hanem hivatás.
- Fontosabb kérdés az, hogy "KI VAGYOK, LESZEK?" (jó édesapa, a személyen és annak életminőségén van a hangsúly), mint az, hogy "MI VAGYOK, LEGYEK?" (mérnök, elnök - itt a hangsúly a személyen kívülre kerül, eltárgyasul, "valami vagyok")
- Az elhivatottság az érettségi fokoknak megfelelő formákban jelenik meg: - Először jelentkezik az érzelmi szakasz, ezt követi a példakép keresése, majd jön a konkrét szerepvállalás.
- Hivatásom érett, ha felelősséggel társul és elégedetté tesz. Sokan nem mernek személyesen dönteni, úgy próbálnak elmenekülni a személyes felelősség elől, hogy Istentől ki akarnak csikarni egy mechanikus, precíz "tervrajzot". Isten nem a vasutasok forgalmi irodájának a főnöke. Jézus inkább Isten szándékáról beszél, nem fogaskerekű vasakaratról. Szabad akaratot kaptunk. A farizeusok

meghiúsították *Isten szándékát* magukban, mikor visszautasították a felkínált kegyelmet. Hivatásom és Istennek életemre vonatkozó szándékát a szív legmélyebb vágyai, a szükségletek és a szívemben megfogant igék alapján találom meg. A hivatás mindig két akarat összjátéka. A szívem mély vágya és a Szentlélek szándéka cseng össze. Isten meghív egy csúcsra, a legrövidebb utat is felajánlja, de szabad teret ad az ösvények megválasztásában. Egyes neoprotestáns írások és más éretlen személyek hiányossága sokszor elbizonytalanít és napról napra külön bizonyítékokat kér, vagy állandóan friss benyomásokat hajszoltat. Hivatásomban biztos lehetek, ha döntésemet szívem, lelkem mély vágya szerint osztom meg, ha lelki kísérőm és a közelálló testvérek is jónak látták, ha igény van a választott szolgálatra és ha békességem, örömöm és harmóniám van. Akkor ez a pecsét a helyes útra.

- A hivatás nem mindig a legkönnyebb út, de "...az Én igám édes, az Én terhem könnyű." (Mt. 11, 30)
- A nevelés célja, hogy önálló felnőtté tegyen.
- A kiszakadás nehéz probléma.
- Az identitásában és az értékeiben bizonytalan szülő aggódva, görcsösen félti gyermeke boldogságát.
- Ha az apa önazonosságával és életének értelmezésével baj van, a fiú döntései, szerelmi kapcsolatai figyelmeztetik az apát az elkövetett hibáira.
- Az anya, ha csak az anya szerepében találta élete értelmét, a gyerekek távozásakor iszonyodik attól, hogy újra vissza kell térjen a "csak feleség" szerepébe. A család kilátástalan állapotba kerül.
- Baj: - ha mindig a más boldogsága izgatja jobban akár a szülőt, akár a rokonságot,
  - ha a családon belül férj vagy feleség hatalmaskodik,
  - ha a kölcsönös személyes, bensősége kapcsolatot háttérbe szorítja a munka, a karrier vagy akár a gyermek
  - ha valamelyik házastárs nem önálló szüleivel, munkatársaival, korszellemmel szemben

A házasságban minél önállóbban kell indulnia az új családnak.

- Ami érték, azt a fiatalok fülberágás nélkül is átveszik, és beépítik saját életstílusukba.
- A házasságra készülő fiataloknak ajánlott elvégezni vagy legalább együtt átvenni a Jegyes Kurzust.

Elvi - eszmei háttér:

A fő cél megtalálni, megőrizni a józan krisztusi egyensúlyt.

1. Legyen meg minden családnak és közösségi tagnak a helyes önállósága, intimitása: gazdaságilag, lelkileg, szellemileg.
2. Legyen egy egészséges, élő kötődés:
  - a). a közösséghez
  - b). az evangélium szerinti életmódhoz
  - c). a misziós szándékhoz, szolgálathoz
  - d). józan nemzeti, népi örökséghez

A KÖZÖSSÉG

A közösség már a szóhasználat szintjén is összetéveszthető többféle csoportosulással, ezért röviden külön kitérünk ezek meghatározó vonásaira. Ahhoz, hogy meg tudjuk határozni azt a közösséget, amelyre mi gondolunk és a magunk helyét benne, válaszolnunk kell néhány kérdésre:

Mi kapcsolja össze a személyeket?

Mi vonz egymáshoz?

Mi a közös cél?

Miért, meddig van közöm a másikhöz?

Milyen út tart egybe? Meddig megyünk együtt rajta?

Kinek milyen java származik ebből a közből?

Hogyan nyilvánul meg ez a képződmény kifele?

Minden csoportosulás közösséget jelent-e?

Csoportosulási formák

Banda:

A legprimitívebb tömörülés.

Cél: valamilyen anyagi vagy hatalmi érdek elérése

Jellemzői: A banda tagjai céljaik elérésénél sem az eszközökben, sem a módban nem válogatnak, gátlástalanok. Ha politikai hatalomhoz jutnak az igazságtalanságot intézményesítik, a bűnt törvényesítik.

Minden tevékenységük az ösztön szintjén megreked. A személy nem számít, ha az érdek úgy kéri, "kinyírják".

Tagjai általában érzelmileg sérült emberek, akik a bandában olyan biztonságot keresnek, amelyet valamilyen okból a családban, társadalomban nem kaphattak meg.

Példa: a rablóbanda, bűnszövetkezet.

Csapat:

Cél: itt is az érdek, de nem kizárólagosan anyagi.

Jellemzői:

- valamilyen ösztön körül tömörül
- tevékenysége legtöbbször meddő
- nincs egyéni érdek, csak csapat-cél
- önmaga körül lezárul, a kapcsolatok a közös tevékenységben, a célért való együttműködésben nyilvánulnak meg és itt le is zárulnak
- tárgya: hatalomkiélés, győzelem, a "mi" tudat pótlékainak hajszolása
- a személy itt többet jelent, mint a bandánál, érzelmileg is számít, nem egészen mindegy, hogy ki van a csapatban, a tagok a célnak megfelelő kritérium alapján vannak kiválogatva, azonban ha a személy nem szolgálja az érdeket, nem húz a cél fele, "kiesik", lehet, hogy sajnálják is, de mehet

A csapat nem teljesíti ki a személyiséget.

Példa: focicsapat.

Csoport, társaság, egyesület, klub:

Valamilyen értelmes cél vagy közös állapot hozza össze az egyéneket.

Jellemzői:

- eredetét inkább társadalmi körülmények határozzák meg; természet szerinti adottságok vagy hasonló érdeklődés alapján alakul
- nem annyira a cél, hanem a meder tartja össze, *megjelenik a személyi tényező*

- a személyi kapcsolat fontosabb szerepet kap, mint az előző esetekben, a tagok közvetlenül, személyesen érintkeznek
- közös normáik, szimbólumaik vannak
- a körön belül megjelenik a szolgálat is: mindenki felelőssége és jogai is vannak

Példa: évfolyamtársak, osztálytársak, közös eszme köré való társulások (vadásztársulattól terjedhet a vallásos megnyilvánulásokig)

Közösség:

Személyek olyan csoportja, melyben az emberek közötti kötődések már nemcsak valamilyen értelmese célra irányulnak, hanem érzelmi téren is megnyilvánulnak.

Jellemzői:

a tagok nagyjából állandóak

van egy viszonylagos elkötelezettség

mindenkit elfogadnak, teret kap a szeretet gyakorlása

közös élményeik, tapasztalataik vannak - sikerek, kudarcok

közös tevékenységeket végeznek, munkamegosztás, együttműködés

bizalmas, otthonos, érzelemtelített légkör van

élő szervezatként működik

az egyén benne él, kiteljesedik

Példa: faluközösség, osztályközösség, baráti közösség

házasság - életközösség, gazdasági közösség

eszméi közösség - vallási és hitközösség

A keresztény közösség formái

„...akik megkeresztelkedtek, elméletileg ismerik az evangélium tartalmát, talán szentségekhez is járulnak, de mégsem határozza meg életüket, konkrét magatartásukat az örömhír...” (Zsinati Könyv 17. o.)

Jellemzői:

nem tárgyi, nem hatalmi érdek, hanem a vallás, az életér, életkörülmények tartják össze

igyekszik a keresztény erkölcsrendhez igazodni és személy-

- központú, *megjelenik a spirituális tényező*

a közösségi ráhatás és a kontroll erősebb, mint a személyes meggyőződés

Példa: plébániai közösség

Krisztusi közösség:

„Ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok köztük”. Mt18,20.

A Krisztusi közösség az Istennel való belső egyesülés jele és eszköze. (GS 42.) Éltetője a benne megjelenő Krisztus.

Cél: hogy együtt kövessék Krisztust. Jézus meghív:

- a személyes barátságra,
- tanításának életté váltására,
- sorsának megosztására,
- a földi élet lehető legszebb megélésére.

Jellemzői:

- a középpontba Jézus személye és a másik Jézushoz tartozó ember kerül
- az érdekek kikopnak és előtérbe kerül a szolgáló szeretet
- odafigyelnek egymás szükségleteire, de a közösségen kívüli nincstelenekről is gondoskodnak
- liturgikus közösségként is megnyilvánul, ilyen formában a liturgikus gyülekezet a közös sors és közös nyelv alapján a nemzeti közösség legjózanabb elemeit is hordozza
- tudatosan felvállalják a saját kultúrájukat, nemzeti és családi múltjukat, örökségüket
- egyben szentségi valóság, mert a hit külső cselekedetei és a tagok kölcsönös szeretete által maga Krisztus jelenik meg benne; a kereszten meghal a bűnnek és új életre támad Krisztusban
- a gazdagságnál, karriernél fontosabb a Krisztusnak való engedelmség
- elsősorban adni akarnak és nem kapni
- készek vállalni a szenvedést is az egység fenntartásáért
- követik annak irányítását, akit a törvényes egyházi előljárók a közösség irányításával megbíztak
- tudatában vannak, hogy küldetésük a hit és a szeretet átadása

Tagjai: A hit és a keresztség révén Krisztushoz csatlakozó hívők.

Arra törekszenek, hogy étellel és szóval tanúságot tegyenek Krisztusról.

Arra törekszenek, hogy Krisztus éljen bennük. Gal 2,20

Keresik a Szentlélek jelenlétét és vezetését és engedelmeskednek neki. A hit és az élet egybeesik. A krisztusi élet praktikum lesz. vö. Róm. 1,8.

„*Úgy szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket.*” Jn15,13., mert erről ismer fel a világ.

Eucharisztikus (kenyértörő) közösség:

„*Tagjainak egy szívük, lelkük*” Ap csel.4,32.

Cél: A krisztusi közösség kiteljesedés.

Az eucharisztikus közösség egyetlen alapja a Krisztusban való testvériség. Nem az eredet vagy az érdek köt össze, hanem inkább a közös találkozás az egy kenyérben, egy kehelyben jelenlévő Jézussal. Itt a legfőbb közösségformáló esemény az eucharisztia közös megünneplése.

Fontosabb a kommunio, mint az akció.

Ez az egymásközi közösség megvalósul:

1. a kenyértörésben – Ap csel 2, 42.
2. vagyonközösségben – Ap csel 4, 32. 5, 12.
3. a szükségét szenvedők támogatásában - 2Kor.8
4. az együtt kiállott üldözések, szenvedések elviselésében Ap csel 4,23, 8,4.
5. az evangélium hirdetéséből való részvállalásban – Fil. 1,5.,
6. és az azt hirdetőik segítésében – Gal. 6,6, Fil. 2,25

A krisztusi és az eucharisztikus közösség megvalósítója a Szentlélek, táplálója az új élet Igéje és az Élet Kenyere - Jn.6,56.; 14,17, 1Jn.3,24.

Az utóbbi kettőt az Úrral való állandó együttlét vágya élteti, s majd osztozni dicsőségében - 1Pét. 5,1.

Miért van szükségünk közösségre?

1. Emberi természetünk követeli

Az emberi természetünk alapján szükségünk van békés, bensőséges, hűséges kapcsolatokra; olyan meghittsége, közelségre, amelyben megbízhatunk, ahol félelem, gyanakvás nélkül otthon lehetünk. Ennek eszményi helye a család.

A család mellett szükségünk van olyan közösségre, amely tágabb, de áttekinthető, ahol ismernek, fontosnak tartanak, ahonnan ha elmegyek, azt mondják, hogy hiányzom.

Ha ez nincs meg, jöhet a pótlék, a mű közösség, a sorozatfilm, a klub. Tehát jöhet a mű-élet a tévéből... „A barátok közt”, a műszomszédok..., amely kiterjed a család, a játék-közösség, a válások, az egybeállások, és egybefekvések, csalódások, születések területére, pontosan úgy, ahogy a hétköznapokon. Jöhet és jön is, mert kéri az éhség, és jön a táplálék helyett a szédítés, kábítás és bódítószerek, vergődések egész sorozata. Jöhet a második egyetem, doktori címek, aktívizmus, programok, új család, új ország, új földrész. Vergődik a hal a szárazon.

Kapkod az új, megrázó hír után: kit raboltak ki? Mit robbantottak fel? Pattog a szárazra csalt hal és tovább tátogtat: Kit csaltak meg? Mit lehet nyerni? Tátogtat és már mindent bekap, de még jobban szomjazik "a korszerű levegőn".

Teljesen liberális világban, teljesen szabadon, egyedül, haladva a korszellemmel tovahaladhat bármilyen sebesen, mert senki meg nem szólítja, senkinek nem fáj, senkinek nem hiányzik. Amit főzött, megeheti egészen egyedül. Senki sem fogja megzavarni. Mert a másik is így halad, a határidőnapló fogaskerekei kényszerítik. Halad, szervez, dolgozik. Sok a dolga, mert el kell tartsa a cigaretta-

gyárost és annak szeretőit, fenn kell tartania a kávékereskedő dzsippjét, a "tuttifrutti"-gyáros kutyáit stb.

A globalizáció szétveri a kiskultúrák minden zárt, önmagát fenntartó, tápláló, gyógyító kis világát. Széttöri az emberszabású közösségekben megelégedetten élők környezetét.

Az emberszabású közösségekben élt mindaz a sok évezredes, megbízható tapasztalat, ami szükséges. Töményen továbbadta egyik nemzedék a másiknak mindazt, ami jó, mindazt, amihez igazodni lehet. A jelen ezeket lejáratta, szemétre taszította. Helyette naponta odalöki „új” termékét, hogy csak ízlelj meg minden morzsányi mérget, tapasztalj meg mindent, ami új, még akkor is, ha rossz.

Úgy jártunk, mintha a hangyákat egy programmal átírnák, hogy reggeltől gyűjtsenek mézet vagy a nyuszikat, hogy estétől rágjanak csontot, mert most épp a sok avas csont eladó a Sel-grosban és Metróban.

Az egészséges földi életünk a kapcsolatra, találkozásokra, közösségre épül. A szerelem titkában foganunk, az édesanya szíve alatt fizikailag is egy test közösségébe formálódunk. Ha életünk első éveiben ez a viszony megsérül, életünk egészére kihat ez a seb. A családi, osztálytársi, baráti közösség megélése éretté tesz a Krisztussal való közösségre. Ezért nem szabad semmiféle tevékenység, érdek fontosabb legyen, mint a közösség. A közösségi hovatartozás tudata nélkül az egyén egészséges fejlődése akadályozott, személyiségbeli eltorzulásokat okoz.

- Természetszerinti igényünk van a közvetlenségre, az elmélyülésre.
- A kapcsolataitól, értékeitől, önértékelésétől megfosztott, magányosan szorongó ember tetszés szerint manipulálható.
- Már a serdülő fiatal számára a csoportos élettér életszükséglet.
- Meghatározó szerepe van a személyiség formálódásában.
- Az egyéni kezdeményezőképeség, az önállóság és a felelősségtudat kibontakozásához nélkülözhetetlen a közösség.
- Minden korosztály vágyik egy áttekinthető személyes találkozást biztosító kisebb kapcsolatrendszerre, mert egymás kiegészítésére vagyunk teremtve.

A végső ítéleten a másokkal való kapcsolatot, az elutasított segítséget kérik számon, vagy az odaadott szeretet cselekedeteit jutalmazták mérhetetlenül.

Minden vágyunk pedig a halál pillanatában való találkozás a legszebb közösséggel, a Szentháromsággal.

A legmélyebb emberi vágyunk a zavartalan, szeretettől, élettől lüktető együttlét. Teljes emberi lényünk, testünk, lelkünk arra vágyik, hogy otthon legyen abban az új hazában, melynek a láthatára Jézus feltámadása után sejlik fel. Ez a remény kiemeli a töredékes szeretet, a hiányos kapcsolatok világából, míg hazaérkezünk az Úrhoz. (2Kor 5,8.) Arra buzdít, hogy már itt a földön a Szentháromság mintájára építsük közösségeinket.

Krisztus sokszor hasonlítja ezt a közösséget a mennyegzői, jegyesi közösség bensőséges, ünnepi ujjongásához. Ez a szeretetkapcsolat az, ami túlél minket, és több minden emberi nagy alkotásnál.

A közösségépítés így nem egy szabadidős tevékenység, hanem a legnemesebb szolgálat mind önmagam, mind mások fele.

Feladatomban:

Felkészülök és érett személyiségként képessé válok a találkozásokra, a barátságra, a szerelemre, a házasságra, a közösségre.

Isten a tiszta kapcsolatot, a nevében való találkozást, a szerelmi fogantatású hűséges közösséget szentségi állapottá minősíti. S éppen ezen közösségek örömteli és egymást szolgáló találkozások által adja erejét, osztja meg velünk örömét.

"Gyermekeim léptében Te jössz felém, szerelmem szeméből Te nézel rám..." (Tolcsvay Béla)

Arról ismerjen meg a világ, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt.

Ahol igazi kapcsolat, hiteles szeretet van, Jézus rögtön odaszegődik, jelen van. Ezeket a közösségeken keresztül árasztja mérhetetlen ajándékait a világra, tehát nagyon fontos egy közösség tagjává érlelődni, nagyon megörvendezettető feladat egy közösséget építeni.

Nem jó az embernek egyedül lenni. Ter 2,18. A világ első napján már megjelenik a társ, a másik, a kapcsolat, a közösség. Isten szándéka az, hogy a szeretetkapcsolatokban kibontakozzunk. Isten maga is a három személy lüktető, egymásba örvénylő, ölelkező szeretetközösség. Erre a modellre, az Ő képmására vagyunk teremtve.

2. Jézus a benne hívőket közösségre hívja

„Kövessetek engem.” Mk 1,17- 20; 2, 14.

Jézus a teljes szabadságra hív. Hív, hogy mondjunk le a gazdagságról, a hamis biztonságról. Hív, hogy osztozzunk jótevő küldetésében, sorsában, szenvedésében és dicsőségében. A közösség a közös hit és a követés gyümölcse. Megvalósítója a Szentlélek ereje. (Jn. 14,17-21. 1Jn. 4,13.) Nélkülözhetetlen tápláléka az eucharisztikus kenyér (Jn. 6,56.). Ma az elkötelezett közösség Jézus működésének legszembetűnőbb jele.

A közösség a pusztá létével meghív:

- a Szentírás megismerésére,
- az evangélium megélésére, a lelki elmélyülésre.

A közömböst vagy nem hívót elsősorban a közösség vonzza. A kívülről egy élő közösség indítja el a megtérés útján. Ha egy megújult közösség lelkesedéssel és lendülettel éli meg a kereszténységet, akkor az kihat a környezetére.

Hogyan jön létre a közösség?

Amikor a közösség szót halljuk, sokszor egy szűk körű, különködő, alkalmi lelkesedéssel eltelt emberi csoportra gondolunk. Sokszor azonosítjuk a családtagoktól, legtöbbször egyházközségtől

elszakadó és minden helyi sajátosságtól idegenkedő, nyugatról jövő, felszínes szellemiséget hordozó csoportosulással.

Amikor itt közösségről beszélünk, akkor saját alapról induló, Isten-élményből táplálkozó személyekre gondolunk.

Ez a közösség úgy kezdődik, hogy Jézus megszólít: "Kövess engem!", s ha elindulok akkor a "meghívott szentekkel" találkozom. Velük együtt haladok. Egyházat, ECCLESIA-t, a meghívottak közösségét alkotjuk.

A szeretet gyakorlásával megpróbálunk méltón élni a kapott hivatáshoz, felvállalva az állandó megtérést. Tanúságot teszünk Isten jelenlévő erejéről, közösségi létünkkel hirdetjük, hogy a Szentlélek által lehet szeretetközösségekben élni.

Az egészséges értékrendet és a megújító életerőt hordozó krisztusi közösséget a Szentlélek három alapközösség elemeiből hozza létre: a *család*, a *törzs-nemzet* és az *apostoli egyetemes egyház*.

- a) A család hordozza az alaptapasztalatokat az apai, anyai, gyermeki, testvéri, hitvesi szeretetről, a közösségi alap ősi élményeit: a bizalom, a ráhagyatkozás, a hűség magvait.
- b) A törzs, nemzet örökségéből kapom az évezredek alatt formálódó természetes emberi értékeket, szellemi éghajlatot, a lélek megnyilvánulásait a kultúrában, a "hazatalálás" élményét. Ezek nélkül a haza egy állam, a nép, a nemzet csak lakosság, én pedig csak egy idegen polgár maradok, akkor is ha sok állampolgársági igazolvány van a kezemben.
- c) Az apostoli egyetemes egyház örökségéből bármit felszívhatok, ami bevált, kipróbált, amin több évszázadon át munkálkodtak szentéletű, elszánt közösségek. Innen veszem hitem alapjait. Ezen a vonalon a családi, nemzeti keret egyetemessé tágul.

A józan (nem szektás) eszmei krisztusi közösség mindhárom örökölt forrásból táplálkozik és ugyanakkor mindhármat megújítja.

Gyakorlatban a közösség létrejöttékor először a helyzetet bölcsen mérlegeljük, majd érthetően megfogalmazzuk a helyzetképet az alábbi kérdéseket figyelembe véve:

- Kik a közösségre vágyók, a kezdeményezők? Hitéletük mennyire érett?
- Milyen életkori sajátosságaik vannak?
- Milyen nagyobb csoporthoz tartoznak?
- Mit akarnak, milyen célt akarnak elérni? Milyen természetű igények kerülnek felszínre: lelkeségi, szociális, társakra való találás, elmélyülésre való vágy stb.?
- Milyen lelkeséghez, gondolkodásmódhoz állnak közel?
- Az igény magánszemélyektől vagy egyházközség oldaláról indul-e? A plébános kezdeményezi-e, támogatja-e, megtűri-e, vagy pedig ellene van?

A közösséget keresőt általában érdekli, hogy:

- Kik vagytok? Hitelesek vagytok-e?
- Tisztességesen fogtok-e bánni velem?
- Mi a jövőképetek? Hogyan illek abba én bele?
- Szeretni fogtok-e? Törődni fogtok velem, vagy csak használni akartok? Számíthatok-e rátok?
- Kezdeményezhetek-e félelem nélkül? Kreativitásomat jutalmaztatok-e, támogatjátok-e?
- Olyan környezetben élhetek-e, ahol Isten hatalma szabadon megnyilvánulhat életemben?
- Éberren tartotok-e, segítetek-e abban, hogy személyesen megéljem az Istennel való kapcsolatomat?
- Számíthatok-e megbocsátásra hiba, kudarc esetén?

Ezek után már jöhet az első konkrét lépés, az indító lelkigyakorlat.

Kezddhetjük a megfelelő szempontok szerint összeválogatott, emberek csoportjával, esetleg egy már kialakult munkaközösséggel, akiket erre meghívunk.

Ideális létszám 8-15 fő.

Már kezdetben tudatosítjuk, hogy:

- A közösség érett egyéniségekből épül fel.
- A közösségi ima a személyes imára épül.
- Az ünneplés, a liturgia eleven közösségi imából bontakozik ki.

- Az élő liturgia az irgalmasság cselekedeteit vagy más természetű gyümölcsöző szolgálatot terem.

A közösség fejlődésének állomásai

I. A kezdet:

Alapérzés: Itt van-e a helyem? Kik és milyenek a többiek?

Írányadó szentírási részek: Mk 1.17, 2.14.

Ebben az időszakban a csoport önmagát a találkozás, az összetartozás élményében határozza meg.

- Fontos egy rokonszenves személy elszántsága, aki összefogja a személyeket.
- Szükséges az igény szerinti rendszeres találkozások biztosítása.
- Kellő időt fordítunk arra, hogy a tagok egymást megismerjék, nézeteiket tisztázzák.
- Nagyon fontos, hogy a közösség alaphangulatát már az elején adjuk meg.
- A csoporttagok ízelegetik, elfogadják, átveszik a közösség értékrendjét szellemiségét, elfogadják a csoportvezetőt.
- Kezdetben a tagok távolságtartók, elismerést keresve legjobb tulajdonságaikat mutatják. Bizonytalanok, sokan összehúzzák magukat, nem nyilatkoznak, inkább alkalmazkodnak az eszkozhöz, helyzethez, vezetőhöz. Mindenki keresi a maga biztonságos helyét. Gyakorolják a közösségben való megszólalást, a görcsökből való feloldódást.
- Részfeladatokat örömmel felvállalnak, megoldanak. A vezető határozott utasításait igénylik.
- Jól meg kell tervezni a programot, átlátható szerkezettel, mert ezáltal a csoport biztonságot éreznek.

Ez a csoport gyerekkora. Tagjai egyenként nem vállalnak nagyobb felelősséget, egyenként cselekvés és döntésképtelenek.

Teljesen a vezetőre vannak utalva. Ha a vezető eltűnik, széthullanak. Minden egyes szál, minden apró mozzanat a csoportvezető kezében fut össze.

Aki magáénak vallja az átadott értékeket, az megmarad.

Ez az időszak a rendszeres személyes imádság, rendszeres Szentírás olvasás kialakulásának ideje.

Amikor a csoport egységének a megélése csúcspontra jut, rögtön el kell kezdeni az önállóságra való nevelést.

2. Válságkorszak, önállósodás - rendeződés

Alapérzés: Különbözünk, de jó, hogy idetartozom.

Írányadó szentírási rész: 1Kor. 12, 12-26.

A lelkesedőbb időszakot a józanodás, a saját lábbon való járás és az ezzel járó küzdelmek időszaka követi.

- A tagokat segíteni kell, hogy kezdeményezzenek, mondjanak egyéni véleményt, javaslatot, elképzelést. Próbáljanak önálló lépéseket tenni személy szerint is és csoportként is. Jó ha kisebb csoportok alakulnak egy-egy feladat köré, azonban klikkek, vagyis gyökeresen eltérő gondolkodású csoportok ne alakuljanak ki.
- Az új helyzet feszültségeket is hoz létre, csökken a csoport lelkesedése, vonzereje. Az értékek hangsúlya nem esik mindig egy pontra. Nem jó az egész közösséget uniformizálni. Ez az egymás elfogadására való tudatos törekvés időszaka is.
- Figyeljünk a közösségen belüli viszonyokra. Fontos, hogy jó barátságok is alakuljanak. Törekedjenek egymás mélyebb megismerésére, nézet-, és életviteli különbségek, valamint az eltérő egyéniségek elfogadására.
- Jó, ha kialakul egy belső mozgató "kovász": akik lelkesedésükkel mozgósítják a többieket.
- Mindenki döntse el kíván-e a közösséghez tartozni - ne féljünk a tétovázókat, ingatagokat elengedni. Jó, ha tudjuk miért akar távozni. Ne engedjük el búcsú nélkül, fontos, hogy ne rossz érzéssel, "befejezetlenül" távozzon.

- A közösség létszáma állandósul.
- A tagoknak kialakul egy stabil öntudata. Megtanulják egymást elviselni, értékelni, véleményeiket megosztani. Képesek lesznek eldönteni, mi szolgálja a közösség érdekét vagy kárát.
- A közösség egész élete, gondolkodásmódja elmélyül.
- A krisztusi titokzatos test tagjai egymás segítségével felfedezik és begyakorolják sajátos szerepüket, hivatásukat a nagyobb közösség egészén belül.
- Miután a személyek átmentek a szükséges növekedési, érési szakaszon, a vezető számbaveszi az önálló véleményeket, kezdeményezéseket. Segít önálló döntéseket hozni és nagyobb feladatokkal bízta meg a tagokat.
- A vezető kezd lemondani munkája és tekintélye nagy részéről. A feladatokat nem ő végzi, csak összehangolja. Kialakulnak a fontosabb feladatkörök és az azokat felelősséggel végző személyek.
- A jól bevált dolgok és szokások, tradícióvá válhatnak.
- Ez a bizalom, a befele fordulás ideje. A közösség nehezen fogadja be az új tagot.

A csoportok nagy része ebben a szakaszban megállapodik.

3. Az önálló szolgálat - küldetés

Alapérzés: Veletek örömmel szolgálók

Irányadó szentírási részek: Ef.4, 11-16, 1Kor. 12, 28-31

- Ebben a szakaszban a közösség új kapcsolatok kialakításának, gyarapodásának időszakát éli.
- A csoportvezető hiányában sem áll le, tovább működik.
- A hűség, következetesség jellemzi.
- A tagok meg kell találják a személyre és a közösségre szabott küldetésüket az egyházban. Ennek a gyakorlása a kiteljesedés.
- A tevékenységhez szükséges feltételeket képes teremteni.
- A közösség ebben az időszakban igényli a rendszeres értékelést, visszatekintést, összefoglalást, közös tervezést.
Mit szeretünk és mit tudunk együtt tenni?
- Új közösségek indítása, a megújulás szolgálata.

A személyek közötti kapcsolatok megerősödnek.

Aki a közösség növekedésének útját végigjárta:

1. Új helyre vagy új állapotba kerülve, az anyaközösség segítségével új közösséget indít.
2. Megállapodik egy helyi imacsoport, közösség élő tagjaként.

A közösség növekedése: osztódás, új csoport indítása

- Az élő közösség egymásért felelősséget vállaló személyekből épül.
- A közösség akkor élő, ha kisugárzik, újakat vonz és ha egyre több önálló szolgálatot végző kiscsoportból áll.
- A növekedés kezdete az, ha a csoport tagjai részt kérnek a tevékenységből.
- Mindenki kapjon tehetségéhez és erejéhez mért szolgálatot, és azt felelősséggel végezze.
- Az önálló feladat a tagot és a csoportot is megeleveníti. Ha nincs kezdeményezés, azt jelenti, hogy nincs önállóság.
- Amikor már vannak, akik mélyebbre szeretnének menni, akkor a közösségnek osztódnia kell, *de sohasem szakadnia*.
- Az osztódás az elmélyülés, esetleg a szolgálati igények alapján történjen, olyan feltételek szerint, amelyeket a jelen esetben már 5-6 igényesebb személy teljesít. Így a továbblépés növekedést jelent és a fejlődés útja mindenki előtt nyitva áll, sőt kihívás lesz.
- A szint elérése után a feladatokat és felelősséget növelni kell, hogy a közösség élete ne plafonizálódjon, ne fulladjon le.

Más személyek meghívása a közösségbe

- Az érdeklődőt meghívom egy találkozóra, táborba, lelkigyakorlatra. Ha a résztvevők hiteles Isten-élménnyel gazdagodtak, hazamenve képesek lesznek helyben kovászként létrehozni egy kisebb találkozót, melyből kiindulva meg lehet szervezni az indító lelkigyakorlatot. Az új csoport bekapcsolódik a nagyobb találkozókba helyi szinten vagy a környéken szervezett misszióba. Fontos jól előkészíteni az indító lelkigyakorlatot, hogy az minden későbbi döntésnél legyen egy biztos kiindulópont. Esményi, ha a helyi pap is legalább részben jelen van ezen az alkalmon.

A feszültség legtöbbször akkor keletkezik, ha a missziós, kívülről jövő csoport nem veszi figyelembe a helyi adottságokat, ítélkezik, agitál.

- Ha valakit a közösségi életre, vagy egy programra meg akarok hívni, hogy abba bekapcsolódjon, akkor: alkalmas időt választok, hogy nyugodtan, érthetően tudjam tájékoztatni, világosan tudjam bemutatni azt, amire meghívom. Inkább semmit se mondjak, minthogy futó felszínes információt közöljek. Az ismeretlent nehéz megszeretni, sőt félelmet ébreszt.
- Ha a meghívott eljön, akkor annak a személynek a meghívó legyen a gazdája, társa. Mellette maradok, de nem tapadok rá, hogy megfojtsam.
- Az esemény után alkalmat adok arra, hogy őszintén elmondja élményeit, benyomásait. Együtt kiértékeljük.
- Ha továbbra is érdeklődést mutat, akkor felelősséget vállalok érte, amíg megerősödik, következetesen imádkozom érte.

A közösség felbomlása, átrendeződése

Egy idő után a csoport átrendeződhet vagy felbomolhat.

A feloszlás bekövetkezhet, ha:

- a közösség életképtelenné válik gyengeségek, mulasztások, bűnök miatt, a tagok fizikai szétszóródása miatt,
- az unalom, kedvetlenség úrrá lesz
- átszerveződés történik valamilyen okból.

Értékeljük a helyzetet. Tegyük minél kevésbé sértővé és fájdalmassá, de ne legyünk képmutatók. A tagoknak legyen lehetőségük a helyzettel kapcsolatos véleményük elmondására. Segítsünk kinek-kinek alkalmas, új közösséget találni.

Közösség-, csoport-típusok

1. "Ificsoport" - általában egy plébánia fiataljaiból álló hittan csoportja

2. Hitélet köré épülő szervezetek - Szociális szolgálatot vállaló, vagy más sajátos célt követő mozgalmak (Máltai Szeretetszolgálat, Kolping, Caritas, cserkészlet, Egyházmegyei Ifjúsági Lelkészség...)
3. Lelkiségi csoportok - felvállalják egy kiforrott lelkiség, mozgalom célját, szemléletmódját, imacsoportok (Rózsafüzér Társulat, Élet a Lélekben, Fokoláré, Ferences Harmadrend, Mustármag...)

A fejlődés szempontja szerint megkülönböztetett közösségek:

1. Haldokló közösség: a tagok lendületüket, életkedvüket veszítették, kihűlt a szeretet is
2. Önfenntartó: veszteglő, tagjait erejét hosszabb ideje nem mozgósítja, lelkileg karbantartja őket, de mindig önmaga kedvéért él és önmaga keretén belül marad.
3. Szolgáló: az önfenntartáson túl egy kifele való felvállalt szolgálatot rendszeresen végez.
4. Virágzó, terjeszkedő: a tagok létszámát, az életminőségét és szolgálatát tekintve is növekszik.

A csoporttagok helyzete a hozzáállás mértéke szerint

1. lelkesek
2. sodródók (befolyásolhatók)
3. várakozók (passzívak, tartalékosok)
4. vegetálók (épp ott van)
5. bomlasztók (legtöbbször igen okos, tehetséges, nevetlen, szellemeskedő izgágák)

A KÖZÖSSÉG ARCULATA, KULTÚRÁJA

- A közösségi kultúra azt jelenti: hogyan viszonyulnak a közösség tagjai az értékekhez és a csoport hagyományaihoz. Mi szerint szervezik a közösség életét?
- A közösségi kultúra azokra a kérdésekre válaszol: Hogy szoktak gondolkodni, cselekedni, viselkedni? A közösségi lelkület milyen formákban nyilvánul meg? (szókincs, énekek, imák, környezet kialakítása, viselkedés, eszköztár, stb.)
- Van egy kialakult stílus a viselkedésben, a munkavégzésének módjában, még a berendezésben is. Ez egyben színvonal-mérő is.
- Olyan, mint az emberi arc. Megvan a maga teljes és jellegzetes, egyedisége.
- Amikor az ember először belép egy ilyen környezetbe, ráérez ennek a légkörére és ez meghatározó.
- Ez a közösségi kultúra jelenti a játékszabályokat, jelenti azokat az értékeket, amelyeket előnyben részesítenek.
- A közösségi értékek megfogalmazása segít az egységet biztosítani.
- Hatalmas ereje van. Vonzza az új tagokat, megtartja a régieket
- Jól meg kell fogalmazni az egységes, jellegzetes közösségi kultúrát, mert ez csökkenti a feszültségeket, segíti a hűséget.
- Az állatnál a természeti környezet és az ösztön, az embernél az örökölt vagy átvett kultúra az, ami meghatározza a viselkedést.
- Ennek ápolása kezdetben a vezetőkre tartozik.

A közösségi kultúra

Kifele viselkedési normákat és kifejezési formákat jelöl.

Befele a tagok között az egymás közti viselkedési és hűség nyelvtanát jelenti. Tehát:

1. megfogalmaz
2. összefog
3. megvall

A csoport-kultúrából akkor lesz közösségi kultúra, amikor megjelenik:

- a másik felé való irgalom,
- a társ javára való lemondás valami személyes értékről, sikerről,
- a tudatos segítség, testvéries osztozkodás, a védelem, a törődés.

A közösségi identitás - önazonosságra való törekvés.

Minden krisztusi közösség egy meghatározott küldetést kap.

Meghatározói:

- csoport-individualitás, csoport-egyediség, ez az arcunk, hangunk, jellegünk
- a csoport magát megkülönbözteti más csoportoktól, a név, a szimbólumok, de főleg a közös szellem, a közös üzenet által;
- élő, tartós csoportnál csoport-kultúra alakul ki; ez arra szolgál, hogy jelölje, mint önálló egységet, megkönnyítse az értékek őrzését és továbbadását;
- megmutatja az azonosulási felületeket, érzékelteti az eszményeket, amihez hűséges akar lenni;
- a "mi tudat" minden tag önmeghatározásában benne van: "én x közösséghez tartozónak érzem magam", mint ahogy a családnevünk elmondja, hogy melyik családhoz tartozunk

Megtévesztő törekvések:

- *A divatos törekvések*, a globális, uniós lelkeség felé való hajlamok, ez szinkretizmus - tetszés szerint összeválogatott igazságok felszínes összehangolását célzó irányzat – szép de sosem értik

- *Az infantilis szemléletek*: a részleteket és a végeredményt nem látja összefüggésben, nem körültekintő, nem átfogó, nem összefüggésben és távlatban gondolkodó. Tagolatlan, viszonyítás nélküli, pillanatnyi részletekre összpontosít.

- *Az erőltetett összekapcsolódás* sokszor más népekkel, kultúrákkal tapasztalható a nyugatról jövő mozgalmaknál. "Nagy egységet" akarnak, mindenkivel, de mindig a kisebbnek a feláldozásával. Így volt ez régebben is a csángók több évszázados nyelvi elnyomásával (hiába kértek magyar anyanyelvű papokat) ez tapasztalható sok esetben most is (kezdetben jól indul, de menet közben a kisebbségi

nyelv mindig feláldozódik). Mindegyik egységet akart teremteni, de mindig a mi feláldozásunkkal. S ha szólunk valamit, akkor sovinizmussal, korlátozottsággal vádolna, miközben a leigázó, hatalmasabb oldalára állnak. Jézus szándéka szerint nem szabad egyik közösséget sem a másik fölé helyezni, vagy megfosztani viszonylagos önállóságától, szabadságától.

- *A látványos, felszínes sikerek*, esetleg legújabb módszerek.

- *A formális struktúrák és kifejezésmódok*. A közösségi kultúra, struktúra addig jó, amíg választ ad a felmerülő igényekre, míg az életet szolgálja. A feladatokhoz kell felnőni, nem pedig szerepekbe belefásulni.

- A kiüresedés akkor történik, amikor csak a formális kifejezésmódok maradnak. Eltűnik a személyesség és az élmény. A kifejezések, formák csak eszközök lehetnek, ezért változók. Ha megmerevednek, léleknélkülivé válnak, a csoport szétesik. Életkedv, misszió hiányában elsenyved vagy, ha együttmarad csak azért, mert a tagok annyira egymásra vannak utalva, hogy nincs is más választásuk. Funkcionálnak egy darabig, de nem élnek. Szerepet játszanak és másoktól is ezt az egyet várják el, de szigorúan. Ez az egyetlen kötelék, ami megtartja, vagy ami által különböznek.

- A gondolkodásmód és lelkület megújulása párhuzamosan kell haladjon a kultúra és a struktúra megújulásával.

Például az úgynevezett „ifjú énekek” kilencven százaléka a más nyelvekből való szolgai, szó szerinti fordítás. Idegen a rím, a ritmus, a gondolkodásmód, erőltetett, idegen a dallam és szöveg viszonya és nagyon sokszor a Szentírásból vett alapszövegek is elferdítettek.

Hogyan kellene az új élményeket megfogalmazni?

Először van egy hiteles, személyes Isten-élményem, hitbeli tapasztalatom. Ha ez a találkozás a lélek mélyén, a szívemben történt, akkor ez a lelki élmény formát keres dalban, mozgásban, képből, szimbólumban. Ez a lelki élmény beágyazódik. Ennek a lelki élménynek emellett van egy alapléggöze, tartalma: öröm, hála, bizalom, béke, bánat. Én, az átélő, már az átélés pillanatában benne

vagyok az említett környezetben, földrajzi, egyházi miliójében . Ezek az élmények, tartalmak: öröm, csodálat, dicséret, nem a levegőben lógnak. Ami bennem megmozdult, megfogalmazódott, azt már előtte itt nagyon sokan átélték hasonló módon. Ezek az előtte hitelesen megélt és sikeresen megfogalmazott szentéletű, talán tehetségesebb emberektől formát és kifejezést kapott. Embertől emberig, századtól századig élt. Minden szent, minden tehetség, minden század hozzáadta a sajátjából a legigazibbat, a leghitelesebbet, tökéletesítve a tartalékot. Amint én most személyes módon, sajátosan átéltem, ezt a formai örökséget is felhasználom, átveszem, de ugyanakkor hozzáadom az én sajátomat is: személyiséget, egyéni helyzetemet. Beképzeltség azt hinni, hogy én egyedül, egyik pillanatról a másikra jobbat, teljesebbet tudok alkotni, vagy nagyobb kifejező erővel, szebben elmondom, mint az előttem élő sok-sok millió szentéletű ember a sok száz év alatt.

Lássunk a szemléltetésre egy bibliai és egy kortárs példát:

A Magnificat előképe az ószövetségi Hanna éneke az 1Sám. 2. fejezetében sok száz évvel ezelőtt formát kapott, s még előtte talán sok ezer éven át sűrűsödött a szentéletű Sárák, Hannák gyermekétváro, Istenben bízó Erzsébetek, szentéletű nők sora.

- A kortárs világból példaként vegyük a Tolcsvay László és Béla Magyar Miséjéből a Sanctust. Ebben az esetben is az alapszöveg már az Ószövetségben formálódott, majd a mise kanonizált szövegében végleges formát kapott. Tehát a miseszövegen át az Ószövetségi Szentírás messzeségében rejtőző forrásig hosszú az út. Az összekötő szakaszok új kép és nyelvezet fordulataival lebontják, értelmezik a személyes, bensőséges kapcsolatot, ami hozzáépül ehhez az ősi örökséghez és a szöveg éppen ettől a két forrástól és hiteles személyes tapasztalattól annyira teljes. Ugyanakkor méltó formája az üzenetnek.

- A dallammal ugyanaz a helyzet. Ott van a személyes élmény, a kortárs zenei világ, hangszerelés, de az alap az egy régi, ősi népdal dallama.

- Téves a végletes szemlélet miszerint ami új, az jó, ami régi, az használhatatlan, és fordítva is így van: ez a fajta szemlélet nem tud hosszútávon élni, alkotni.

- A veszély, ha csak a tiszavirág életű, pillanatnyi, éretlen ötletek importált formák közé zárkózom vagy csak az úgynevezett klasszikus, szentesített formákra esküszöm. Mind a kettő üres formalizmus. A kifejezés mindig csak eszköz lehet, ezért változik. Ez a változás legyen szerves.

- A személyesség és élet hiányában a forma megmerevedik, egybezárhat egy közösséget, de nem éltet. Lehet, hogy együtt maradnak, mert egymásra vannak teljesen utalva és annyira bezárkóztak, hogy nincs is más választásuk. Kialakul a halott kaszt vagy szekta.

Élő, valós igényeket kell kielégíteni, nem egy halott struktúrát múzeálni. Tehát a személyes hitélmény, a lelkület megújulása párhuzamosan halad a közösségi kultúra és a struktúra megújulásával.

A közösség-alakító eszme

Az eszme összetartó gondolati rendszer (mint pl. a házépítésnél a cement). Olyan értékrendszer felvállalása, melynek elérésére mindenki egyénileg és együtt is törekszik.

Belső mintához való igazodás.

Mindig az eszme határozza meg a szerkezetet. E nélkül buborék a közösség élete.

A közösségi eszme segít egyensúlyban tartani:

- a közösségi összetartozást és az egyes személyek egyéni érdekeit
- a kötődést és a szabad mozgást.

Az eszme az az érték, ami egyesíti azokat, akiket maga köré von. Ezáltal az átlagosak önállósága, viselkedési minősége növekszik, a lelki átélés erőssége fokozódik. Az együttes cselekvés növeli a közösségi élet színvonalát és hatékonyságát.

A közösségi élmény többletet hoz örömben és a képességek kibontakozásában.

A KISKÖZÖSSÉG FELELŐS VEZETŐJE

A vezető személyisége

Hogyan lesz valaki kisközösség felelős?

- megbízza ezzel a feladattal a plébános vagy valamelyik lelkes vezetője
- a közösségből nő ki, már előre vágy él benne a közösség indítására és természetesen tömörülnek köré az emberek, vállalkozik rá és ha megfelelő mások is elfogadják, támogatják.

Ki lehet kisközösség felelős?

Aki:

- meggyógyult – érett személyiség
- Szentlélekkel eltelt, bölcs, gyakorlatias,
- Krisztusban megújuló életre törekszik,
- kiegyensúlyozott érzelmi, szellemi életet él,
- érett a szeretetre, készséges a kommunikálásra, biztonságos baráti köre van,
- közösségi ember, meg tud hallgatni, a véleményeket, helyzeteket végiggondolni,
- megbízható, nyugodt,
- összefüggésekben lát, távlatban és a közösség által képviselt értékek szerint gondolkodik,
- következetes, hosszabb ideje közösségbe jár
- ha a közösség fejlődése megáll, a közösségi tagok többségének javaslatára képes fölülvizsgálni önmagát és ha szükséges tisztségéről lemondani.

A vezető típusai:

1. uralkodó: önkényeskedő, a tagoknak kevés önállóságot hagy, a személyt nem kíséri, felsőbbrendű tudatú, katonai mintán alapuló,

nyers parancsokat osztogató vezető, gyenge alanyokkal dolgozik. Ez visszaélés a hatalommal, önfegyelem hiánya.

2. gyengekezü: infantilis (nem tudja felmérni saját képességeit), az irányítás hiánya káoszt okoz. Határozatlansággal, döntési nehézségekkel küzd. Nehezen tudja felállítani a sorrendet az egyéni és a közösségi értékek, érdekek között.

3. ideális: kiegyensúlyozott, megbízható

A jó vezetővel szembeni elvárás:

Legyen igazhitű, álljon erkölcsileg jó talajon, legyenek meg a természetes és természetfeletti adottságai, hogy Isten minden gyermekének segítsen felfedezni, kifejleszteni és hasznosítani a kapott adottságokat és adományokat (karizmákat). Az intézményi szervezési szolgálat és a karizmatikus szolgálat éles szétválasztása hamis megkülönböztetés, szembeállítás pedig bűn.

A közösség építésénél az isteni elhívás, a természetes adottságok és természetfeletti karizmák, a tisztség és egyházi megbízás, egymást feltételezik.

A jó vezető és a helyes úton járó közösség nem kisajátítja a szolgálatokat, hanem megsokszorosítja, felszínre hozza azokat.

A jó vezető a múltra alapoz, a jelenben él, de a jövőre tekint. Isten, önmagunk és a körülmények pontos megértésére épül a helyes jövőkép. A jövőkép elkötelezettséget jelent

A vezető fő célja nem a sikeres ügyvitel, a létrán való sikeres mászás, hanem azt határozza meg, hogy a létra megfelelő falnak legyen támasztva.

A vezető feladatai

Mit tesz a felelős közösségvezető?

A vezető feladatai:

- feladatok koordinálása
- tanácsadás

- döntéshozás előkészítése és gyakorlása
- értékelés - értékeli a történeteket, összegezi az eredményeket
- közösségépítés, lelki háttér biztosítása
- jó gazdálkodás az idővel, energiával, pénzzel
- megkülönböztetés: jó és a rossz definíciója
- önképzés, önnevelés: saját magát fejleszti
- problémák, konfliktusok felvállalása, ami rátartozik megoldja vagy megkeresi azt, akire rátartozik a megoldás
- fő feladata a személyek, események összefogása, a folyamatok távlatban való látása, következmények érzékelése
- egyensúlyt tartani: a túl lelkesek, ellenzők, várakozók és a készségesek között.

Példamutatásával megalapozza, szolgálatával építi és odafigyelésével összetartja a közösséget. A többiek inkább amiatt követnek, akik vagyunk és akit képviselünk, követünk.

- Határozott, lelkiismeretes hozzáállással viszonyul a felvállalt feladathoz.
- A vezetés veszélyes és felelős feladat.
- A vezetés befolyást jelent.

Olyan magasságokba viheti fel az embereket, ahová maguktól sosem érhetnek el, de helyrehozhatatlan károkat is tehet.

Buzdítások, és ráhatások módja:

- példa
- kérés
- élénkebb követelés

Jézus volt az egyetlen ember a Földön, akinek joga lett volna egyeduralomra, de inkább szolgált. "Példát adtam nektek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek...A szolga nem nagyobb uránál, sem a küldött nem nagyobb annál, aki elküldte, ha tudjátok ezeket és ekként cselekszetek, boldogok lesztek."

A ráhatást növeli, ha a vezető egységben van a szülőkkel, nevelő tanárokkal. Fegyelmezett légkör kell legyen (az tud fegyelmezni, aki maga is fegyelmezett). A legjobb, ha a csoporttagok lesznek egymás figyelmeztetői.

A közösségben mindenféle munkánál fontosabb a személyes kapcsolat ápolása.

- Az igazi átalakulás, növekedés a személyek által történik.
- Nem jó a feladatorientált, cselekvéskényszeres, teleírt határidővel dolgozó vezető (karrierista: az emberek „zavarják”, elszakad a személyektől, érzéketlen...) Az ember értéke nem a teljesítmény. Ha a közösségvezetői megkötések szorítják, akkor csak a „pozíciót” tisztelik, a "vezetőt". A motivált, kezdeményezni kész emberek ebben az esetben nyugtalanok, elmaradnak.
- Ha a tagok a közösségen keresztül érzékelik a sikert, akkor lendületben maradnak, az adódó problémák könnyebben megoldódnak.
- Az igazi motiváció és a cél az, hogy az emberek fejlődjenek. Ez hozza magával a megsokszorozódást és az igazi hosszú távú növekedést.
- A személyek kibontakozása biztosítja az új közösségi vezetők felnövekedését.

Ösztönző cselekedetek

- elismerés, dicséret, mindenkinek vannak egyéni képességei, ezeket a vezető, a közösség emelje ki, erősítse meg,
- minél több együtt töltött idő,
- jó, ha tagok megértik feladataik célját és azt is, hogy amit most csinálnak, az miért jó,
- új dolgok megtanulásának lehetősége:
  - szervezett játék, ártalmatlan tréfa
  - meglepetések
  - a jól végzett munkáért váratlan jutalmak

El tudja fogadni, hogy az emberek tudják önmagukat irányítani és kreatívak tudnak lenni a rájuk bízott feladatkörön belül.

- Lehetőséget ad, hogy irányítsák és ellenőrizzék saját feladataikat.
- Isten örökségén nem uralkodik, először követő, aztán vezető.
- Teret és szabadságot biztosít arra, hogy a rábízottak önmaguk legyenek.
- Figyel mások szükségleteire.
- Személyközpontú, vagyis jobban figyel az emberekre, mint az

ügyekre.

- Jobban érdekli, hogy KIK ŐK, mint az, hogy mit tettek.
- "A jó pásztor ismeri övéit." Jn.10,14. Meggyógyította őket.
- Mt.15,30. Hatott rájuk. Lk.6,40. Pártfogolta őket. Jn.13,15.
- Aki a munkát végzi, jó ha saját maga fogalmazza meg a munkavégzés mikéntjét.

Fékező tényezők

- a rossz példa
- a dinamizmus, életkedv hiánya, hanyagság
- az önkényes vezetés, amikor úgy érzik, hogy állandóan idomulni kell a vezetőhöz,
- tiszteletlen bánásmód, szeretetlenség
- rugalmatlanság vagy túl laza vezetés

Gyakorlati megközelítés

- *meghallgat* – a hallottakat személyi titokként tiszteli, kezeli(!)
- imával *támogatja*, védelmezi a csoporttagokat,
- a csoporttagok, személyek felé *segítséget nyújt* a megajándékozott bizalom keretén belül maradva,
- *tanácsot ad* – amiben biztosat, helyeset tud mondani. A tanácsadás nem saját életére bevált receptet erőlteti rá, hanem tisztába lévén azzal, hogy mindenkinek egyedi útja van és Istennek sajátos szándéka egyénenként - a személyt arra próbálja rávezetni, hogy számára mi a legmegfelelőbb döntés továbbküldi a meghallgatottat más szakértőhöz, ha a probléma meghaladja őt.
- *kíséri a rábízott személy fejlődését* (személyes imaélete, szentírás olvasása, liturgián való részvétel a kapcsolatok jók-e családtagok, iskola, munkahely, közösség, más barátok felsőnek *érezkeli a bajt* (válságot, egyensúlyvesztést, függőséget, kudarcot, anyagi nehézséget jelenleg megerőltetett küzdelmek vannak-e, bírja-e, más valami gond van-e)
- aki hiányzott, annak utána néz - azonnal, nem erőszakosan

A vezető-képzés

- figyelj, kik azok, akik alkalmasok mások nevelésére, kik lehetnek Isten országának építésében munkatársai lehetnek
- megkeresi azokat, aki mások oktatására is alkalmasak - 2Tim. 2,2.
- figyelj, hogy bánnak az emberekkel, de nem kémkedik

A KÖZÖSSÉGI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

A tervezés

A tervezés visszatekintéssel, reflexióval kezdődik.

Ki hogy érzi magát a közösségben? Mi volt a célunk? Mit értünk el belőle? Mire nem számítottunk? Mit tudtunk együtt jól végezni? Mi bátorított? Mi akadályozott? Személyesen mivel gazdagodtam?

A közösség saját magát és a tevékenységét teszi a közös gondolkodás tárgyává. Elemzi a közérzetet. Számba veszi az igényeket, a külső és belső indítékokat és lehetőleg a meglévő folyamatba épül bele.

Külön megfogalmazni a személyes, szubjektív érzéseket észrevételeket (ezeket sohasem kommentáljuk, analizáljuk). A konkrét, objektív észrevételeket érvekre és tényekre építjük.

Mindenki képviselje nyíltan, őszintén azt, amit igazán szeretne, a maga nevében, első személyben beszéljen (ne később "pusmogjon").

Ha valaki valamiről nem akar nyilatkozni, nem szabad erőltetni.

A tervezés kezdetén szükséges végiggondolni:

- a folyamatos, szükséges feladatokat
- számba venni az adottságokat, célcsoportokat, környezetet,
- liturgikus évet, tanévet, folyamatban lévő szolgálatokat
- elkészíteni az ütemtervet konkrét lépésekben: időpontok,
- helyek, feladatok, felelőségek szerint

Tisztázni: Minek, miért kell megváltoznia? Mi lesz az eredménye a változásnak, vagy a helyben maradásnak?

Elegendő időt szánni az újragondolásra, az újragondoltak megemésztésére.

Tájékoztatni minden érintettet.

Legyen félévi, évi terv.

Minden program kezdése előtt legyen megszervezve, hogy: "Ki mosogat el?", "Ki zárja be az ajtót?" Ha nincs jól előkészítve minden részlet, sok feszültséget előidézhet.

A közösségi döntések

A keresztség által az egyház tagjai egyenlő méltóságot kaptak, az elképzelhető legnagyobbat, de a közösség szolgálatában különbözünk. (Ef 4,11.)

A döntéshez szükség van az emberi bölcsességre és tapasztalatra és az ezeket felülmúló Szentlélek indítására. A fontos döntések mindig konkrét Igére épülnek rá.

A döntéseknél az első szempont a felelősség. Beleszólásom vagyis a szabadságom, hatásköröm addig a pontig terjed, ameddig felelősséget tudok vállalni.

Lépések:

1. A döntés előkészítése

- a javaslatokat meghallgatjuk
- a tárggyal kapcsolatban mindent érthetően megfogalmazunk
- minden szükséges információt egybegyűjtünk, és közléteszünk

2. Egyeztetés

- a részleteket egészében és összefüggésében nézzük,
- csendben maradunk, a Szentlélekre figyelve imádkozunk.
- a javaslatok közös nevezőre hozzuk és megkeressük az előnyösebb szempontokat.

3. Döntéshozatal

- meg kell találni azt a találkozási pontot, amit mindenki el tud fogadni.

A döntéseket közösen hozzuk. Ezt mindenki elfogadja, szentnek tartja, illetve nincs is döntés, amíg mindenki bele nem egyezik, de mindig a személyes autonómia megsértése nélkül.

A magunk felállította szabályhoz következetesnek kell lennünk.

Szükség szerint lehet változtatni újabb megbeszélés alapján, de addig az előző döntéshez tartjuk magunkat.

A megbízás

- A vezetés azt jelenti, hogy képesek vagyunk felismerni mások egyedi képességeit és korlátait és mindenkinek azt a feladatot adjuk, amelyben ő a legtöbbet tudja nyújtani.

„Vegyétek el a gyáraitam” de hagyjátok meg az embereimet és nemsokára új és jobb gyárunk lesz. De ha elveszitek az embereimet és hagyjátok a gyáraitam, nemsokára fű nővi be azokat" (A. C., egyik nagyvállalkozó)

- A közösségfelelős kikéri a véleményeket, befogadja a peremről jövő kezdeményezést.

- Teret adunk a törekvőknek, akik nemcsak saját ötleteikkel törődnek, hanem a közösségi szempontok vezetnek. Kapjanak nagyobb részfeladatot azok, akik már eredményt értek el, és hatással vannak másokra is.

- Minden szinten ágyazzuk be a felelősséget és a számonkérhetőséget.

- A munkaterületen a felelősség határáig át kell adni a teljes hatalmat.

- Betartja az összes szabályt, elmondja a döntések okait.

- Sosem utasít rendre valakit nyilvánosan.

A megbízás mozzanatai:

- a pontos feladat meghatározása, kiosztása

- a szükséges döntési terület, a felelőség átadása

- Lellenőrizni, hogy mindenki ugyanazt érti a megbízás alatt

- számonkérhetőség megjelölése

- a megbízás megerősítése

A tiszta megbízás irányelvei:

- alkalmas embert választ a feladathoz

- bizalmat előlegez

- világos feladatokkal bíz meg

- Visszajelzést kér, hogy a megbízott érti-e a feladatot, tudja-e vállalni. Mindig csak akkor lép tovább, ha egyetértésre jutottak.

- Keretet ad a változatos emberi képességeknek.

- Az "agyonszervezés" és a túl sok feltétel rossz. Mindenkire annyit kell bízni, amennyit örömmel el tud végezni.

A megbízott munkatárs elvárásai:

- Legyen világos, mit kell tennem.
- Hagyják, hogy megtegyem, ami rám van bízva.
- Segítsenek, ha elakadok.
- Értékeljék, kísérik munkámat.

Minden közbejött lényeges *változás* esetén azonnal tájékoztatom a megbízót.

A feladat végeztével számot adok az elvégzett munkáról, ezt közösen értékeljük és csak ezután tekintjük lezártnak a feladatot.

A közösség gyakorlati életének megszervezése

A közösség belső élete

A közösség belső életének lüktetését a rendszeres találkozás adja meg. Ez az egyszerű esemény olyan, mint a szívverés. A belső élet, a hiteles találkozás és együttlét élménye, az öröm és gond megosztása, Isten ígéjének megszívlelése táplálja. Eleven része a közös ima, a felajánlott vagy kért szolgálat.

I. A heti csoporttalálkozó menete

1. Személyes előkészület

1.1. Ráhangolódás

- fohász, társam megszólítása (egyenként),
- meghívott megszólítása,
- biblia, jegyzet előkészítése,
- gondolati készülődés - mit hozok megosztani,
- kívül akarok külön beszélni,
- saját feladatom mi - volt, lesz
- ha nem tudok menni, előre értesítem a felelőst.

1.2. Kiengesztelődve, szeretetre készen érkezem

1.3. Készséges szívvel bekapcsolódom - a felelős a találkozó programját elmondja

2. Közösségi együttlét

2.1. Időben kezdjük - bevezető kérő ima a Szentlélekhez

- rövid hálaadások a tapasztalt áldásokért
- aki akar „megosztás imában”
- rövid megosztás önmagáról
- rövid tájékoztatás a többiekről, a közösségről
- kérdések a csoport tagjaival kapcsolatban

20 perc

2.2. Tanítás : - tömör - vázlat, terv szerint

- kérdések az elhangzottakkal kapcsolatban

15 perc

2.3. Ima:

- zsoltár, imafüzet, ének - személyes ima
- személyekért közbenjárás - aki kéri
- könyörgések, közbenjárások külön szándékra

15 perc

2.4. Gyakorlati kérdések megbeszélése - segítségkérések

- közösségen belül
- szolgálat kifele
- rövidtávú szervezés, a következő találkozó
- előkészítése

10 perc

2.5. Értékelés: - jelenlét, légkör - bekapcsolódás - nehézség .

5 perc

2.6. Záró hálaadás

Célszerű, ha 60 percnél nem terjed többre a találkozás.

2.7. Kapcsolatápolás, társalgás, esetleg agapé

A heti csoporttalálkozók tartalma

A tartalom mindig szem előtt tartja a csoport tagjainak életkorát és más sajátosságait, ennek alapján épül fel. A csoportvezető ezekből kiindulva elkészít egy rövidebb és egy hosszabbtávú tervet. Ilyen

formában a találkozásoknak a hitéletet megalapozó, átadásra kész anyaga van.

- **A személyiségfejlődés** állomásai szerint ki kell térni az adott korosztály sajátosságaira:
  - a gyerekkori elhanyagolásból, lelki, testi bántalmazásból származó következmények kezelése, gyógyítása,
  - csökkent önértékelés, elhanyagolt képességek felfedezése, fejlesztése,
  - a bizalom, önmegfogalmazás, önkifejezés, képzés utáni vágy felébresztése, a kezdeményező képesség gyakorlása.

- **A hitélet megalapozása, elmélyítése**
  - A Krisztus-követés ösvénye
    - I. Lépés: Hiteles istenélmény
    - II. Lépés: Megtérés
    - III. Lépés: Az újjászületés - Követés
    - IV. Lépés: A közösség szerves részeként gondolkodom,
    - V. imádkozom, élek
    - VI. Lépés: A tanítvány, szolgálat, küldetés

- **Szellemi felkészülés** a teljes gondolkodásmód és életmód megújulására és felvállalására. (a "Gyökerekből megújuló nép" című füzet anyaga alapján).

A csoporttalálkozó vezetője:

- legelsőnek érkezik meg,
- a kezdés előtt és befejezés után - személyi szolgálatot látja el,
- jelenléte vezet - az újakat számbaveszi,
- feladatot ad minden tagnak (pl. kettesével vállaljanak fel egy-egy: érdeklődő személyt, akit meghívunk, akiért imát, böjtöt vállalnak, beteg meglátogatását, népevangelizációból alkalmi szolgálatot)
- előkészíti a tanítást - vázlat - szemléltetés
- az időt jól beosztja - pontosság - és rugalmasság is,
- az ima, hozzászólás, megosztás jó vezetése,
- őrködik a szeretet és örömet sugárzó légkör fölött,
- szívügye:

1. Az egység gondozása
2. Az egyensúly biztosítása (lelkesedés, bölcsesség, következetesség),
  - személyes ünnepek - számontartása, megünneplésének előkészítése
  - megszervezi:
    - a személyes igények megsegítését, a gyakorlati teendőket a csoporton belül
    - közelebbi találkozót
    - közösséget érintő távlati teendőket
    - kifelé való szolgálatokat

Gyakorlati és elvi szempontok a programok szervezéséhez

1. A programok kezdése előtt egy órával minden legyen kész, legyen a helyén és működjön (a technikai felszerelés egy órával előtte legyen kipróbálva).
2. A kezdés előtti félórában teljesen lecsendesedünk, odahangolódunk az üzenetre, amit át szeretnénk adni.
3. A programnak legyen pontos mozzanatra lebontott forgatókönyve: időbeosztás, feladatkörök nevekkkel együtt, használandó eszközök. Legyen megjelölve az első mozzanattól (pl. ki nyitja ki a helyiséget és milyen kulccsal), az utolsó mozzanatig, (pl. ki zárja be az ajtót)
4. A program akkor van lezárva, amikor megtörtént
5. Az "elmosogatás"(minden tárgy újra a helyére került, a használt helyiségek ki vannak takarítva, a helyiek, a munkatársak felé a köszönetnyilvánítás és az elszámolás is megtörtént.)
6. A tárgyakat, eszközöket felelősséggel leltár szerint kell átvinni és visszaadni, ha kár történt, azonnal jelenteni az illetékesnek és azt megtéríteni (nem magyarázkodni nem akartam nem gondoltam.)
7. Jó mindig pontosnak lenni, de nem kínosan. Minden helyzetben legyen fegyelem, de ez ne legyen annyira merev, hogy a derűt, a kezdeményező légkört, a közvetlenséget megfojtja.

8. Minden program, kiadás magában hordozza a kellemes vagy kellemetlen meglepetések lehetőségét. Ezeket az előre nem látható mozzanatok, hibákat, változásokat is már bele kell számolni és jó úgy felkészülni, hogy tudjuk ott helyben, spontán módon kezelni. Ilyen esetben mindenki részéről a legfontosabb a nyugalom, a lélekjelenlét, a vezető részéről pedig a nyugodt döntés és határozottság.
9. A józan egyensúlyt a bölcsesség, a dolgok és a munka természete határozza meg.

Alapvető személyközi kapcsolatok ápolása

Viszonyulások a közösségen belül

A közösség egy testként jelenik meg a Bibliában. A test képe tökéletesen kifejezi a közösségi tagok viszonyát, mert minden testrészmás, de összefüggően élnek és dolgoznak.

"Ti Krisztus teste vagytok és egyenként tagjai." 1Kor. 12,28.

Ef 1,22., Ef 4,4., Ef 4,11-12., Kol 2,19., Kol 1,24.

Létezik biológiai, szellemi érettség, de kell lelki érettség is. Ez azt jelenti, Krisztusban éretté válni: 1Tim.3. A helyes kapcsolat kialakításához fontos feltétel, hogy:

Tagjai felelősséget vállalnak egymásért

- A tagok jól ismerik egymást.
- Nyitottak más kezdeményezésekre is sajátjuk mellett.
- A legfőbb akaratuk az, hogy szeretet legyen közöttük, és ezért szenvedést is készek vállalni.
- Állandóan készek az újrakezdésre és a megbocsátásra.
- Alázatban együtt dolgoznak a nagyobb egyházi közösségekkel és azokkal, akik a közösség összefogásával voltak megbízva. A részegyház akkor él, ha az egyetemes egyházba bekapcsolódva létezik.
- Nem ímmel-ámmal (langyosan), hanem elszántan törekszenek az evangéliumi életre.

Így maga a közösség pusztán a létevel az Evangélium hírnöke.

Konkrét megvalósulási formái az Újszövetség alapján:

A testvéri szeretet

A család hordozza a bizalom a melegség, gyöngédség, törődés, az odaadás, a hűség élményeit. A család adja át az érzelmek és a testvérszeretet első és legmélyebb tapasztalatait.

„Legyetek gyöngédek..., tiszteletadásban előzékenyek.” Róm. 12,10.

„Legyetek mindannyian egyetértők, együtt érzők, testvérszeretők, irgalmasak, alázatosak.” 1Pét. 3,8.

További igék, amelyek a testvér-, család szeretet hasonlatára támaszkodnak a közösségépítésben: 1Tessz. 4,9., 1Pét. 1,22.

Az én-központúságtól a másik felé való fordulás:

"Senki ne a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másikat." Fil. 2,3.

A közösség tagjai minden esetben tisztelettel beszéljenek egymással és egymásról.

Egyetértés, egymás megbecsülése:

"Hogy egyek legyenek, mint mi." Jn. 17,11.

Az ősegyház közösségi keresztmetszete, alaptapasztalata az Ap.csel. 2,46., Ap.csel. 4,32., Ap.csel. 6,7 -ben van összefoglalva.

A testvéri intés

Az intés kiigazítás és nem ítélet. Az intés helyes motivációból (nem türelmetlenségből, féltékenységből) kell eredjen és szeretettel kell történjen. A hatékony intés mindig személyes, és abban segít, hogy érettebbé váljak.

Szükséges a Krisztusban való szabadság a közösségi kapcsolatokban. Szabaddá válni a gonoszságtól, a világ kevélységétől, félelemtől, hogy a lélek szabadságában egymást tudjuk szolgálni: Gal. 5,13.

Egymás terheit hordozni: Gal. 6,2., egymást elviselni: Ef. 4,2.

Egymásért imádkozni: Jak. 5,16.

Egymásnak megbocsátani: Kol. 3,13., "hetvenszer hétszer": Mt. 18,21.

Kölcsönös engedelmesség:

Engedelmesség a közösen elfogadott döntéseknek, szabályoknak. A passzív elfogadásnál továbbmegyünk és bízunk abban, hogy a másik Jézus nevében szól és ezt felelősséggel, alázattal teszi: Zsid. 13,17.

Egymás megvigasztalása, buzdítása, bátorítása: 1Tessz. 5,11-12., Zsid. 10,24.

A hagyományokhoz való józan ragaszkodás: 2Tessz. 2,15.

Biztosítja az egyensúlyt, átadja az előző nemzedékek, szentéletű emberek tapasztalatait, tanuságtételeit. Bölcs dolog megtartani azt, ami épít, ami bevált, ami már kipróbált, ami alkalmazható. Jobb örökölni, mint idegenből kölcsönkérni. (importálni).

A közösség soha sem lesz angyalok gyülekezete. Teljes szívvel, teljes erővel tökéletességre törekszünk, de mindig szükség lesz az irgalomra és a másik elviselésére.

Naponta véleménykülönbségek állnak elé, mert a célhoz vezető utak sokfélék. A feszültségeket mindig szeretetben kell megoldani, mert egy vallásos célon való vitatkozás közben nem áldozható fel a szeretetközösség. Nem a kitűzött cél a legfontosabb, hanem az, hogy Jézus közöttünk lehessen. Ez az Ő vágya.

A gyakorlati segítségnyújtás

Egymás megsegítése, főleg válsághelyzetben elengedhetetlen, mert az evangélium, praktikum.

Ha valakivel tragédia történt, akkor a kapcsolatok és a támogatók keresésében a szeretet legyen találékony. Erőnköz mérten oda kell állni a bajba, válságba került személy, család mellé. Időt és munkát kell odafordítani. A régebbi időkben a rokonság, nagycsalád, sok testvérű közösségek által felvállalt szolgálatokat a krisztusi közösség kell átvegye.

A közösség maradjon szoros kapcsolatban a családdal, környezettel, népi kultúrával.

A világos kommunikáció gyakorlati összetevői

A feszültségek, értékütközések elkerülhetetlenek. Feszültség esetén a leghelyesebb az értékek (nem a személyek) helyes szembesítése, támadó, személyeskedő, versengő szándék nélkül. Világosan megnevezzük a bajt, majd megkeressük annak igazi okát és javaslatokat teszünk a továbblépésre. Ilyen esetben a beszélgetés sose térjen el a tárgytól.

- Világosan meg kell fogalmazni:
  - a csoport jövőképét - értékeit

- a feladatokat
- az egész cselekvési láncot - Ha az emberek nem jól végzik a szolgálatot, mondjuk meg nekik.
- Ki mivel foglalkozik, kire mi tartozik - minél jobban tájékoztatjuk egymást, annál inkább magukénak érezzük a közösséget, kevesebb a félreértés
- ha nagyobb probléma merül fel tudjuk-e, hogy ki miért és kinek felel
- érthetően közölni kell a határidőket, helyeket, minden konkrét dolgot. Ha több dologról esik szó, le kell írni.
- minden eseményt zárás előtt értékelni kell. A visszapillantás pontosan olyan fontos, mint a tervezés. A feszültséget okozó bajokat minél előbb meg kell fogalmazni és nyugodtan, világosan megbeszélni.
- világosan legyen megfogalmazva a baj és annak okai.
- gyakorlatilag is, a legkisebb találkozóra, eseményre is fizikailag előkészülni, kezdve az elhelyezkedéssel, befejezve a mosogatással, ajtózárással ...
- aki beszél, mindig legyen látható, érthető és rövid.
- egyszerre mindig csak egy beszél, mindenki rá figyel.
- jó, ha van egyfajta feladat és ember-ábra, térkép, amely mindenki számára láthatóan felvázolja a közösségen belüli kapcsolatokat.
- érzelmeket, önként feltárt belső dolgokat soha nem kommentálunk és nem viszünk tovább.

A személyes hozzáállásom meghatározza a magam és a közösség fejlődését

- Amikor részt veszek egy találkozón, programon, nem egy bevásárló központba csöppenek be, ahol már minden személyvesztésig be van csomagolva, nem szétnézni megyek be.
- A fizikai jelenlétemet mindig megelőzi a személyes, belső lelki előkészület.
- A jelenlétem legyen őszinte és teljes szívvel kapcsolódjak bele az együttlétbe.

- Ha nem tudok elmenni, vagy egy felvállalt feladatot elvégezni, azt időben, előre jelezzem.
- A lanygulót a felelős és a társak buzdítsák, de ha nincs haladás, akarás, egy időre magára kell hagyni, majd újra buzdítani a lehetőségre. Ha nem él azzal sem, nem szabad cibálni.

KÜLSŐ viszonyulások a közösség és a megújulás kérdéséhez

Akik hitben odaadták magukat Krisztus követésére, nem lehetnek különbek a Mesternél. Ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. Isten Igéje mindig vértől ázott ruhát visel. Szinte a természete kéri, hogy a világ megvesse, üldözze, az egyházi vezetés pedig minden salaktól megtisztítsa. Tisztában kell lenni azzal, hogy a társadalmi, karrieri, hatalmi pozíciókból kizáródik és a megújulást hordozó közösségnek semmiféle átfödő kommunikációs lehetőség nem fog megnyílni. Inkább annak kell örülni, ha Jézus nevéért gyalázatot szenved (*Ap Csel. 5, 41*).

A megújulás ki kell bírja: az erősebb feszültségeket, a porig aláztatást is (Loyolai Szent Ignác, Keresztes Szent János). Mindezt hűségben és türelemben. Ha így éli át, akkor a jó magot a talaj nedvei nem elrothasztják, hanem kicsiráztatják, és a felszínre hajtják, szárba szökkenetik.

- Ha a közösséget nem a pap hozza létre, akkor eleve gyanakvást, kölcsönös bizalmatlanságot hordoz, de ha evangéliumi motívum van mögötte, a zárt egyházi struktúra szószólói meg kell találják a bölcs, helyes viszony kialakításának útját.

- A feszültség a helyi egyházi struktúra abszolutizálói és a gyermekbetegségekben járó kezdeti csoportok között a legélesebb.

- Az összeütközések helyett kölcsönös nyitottság, tisztulás, érés kell legyen.

A MUSTÁRMAG KÖZÖSSÉG

A közösség útja és szolgálata

A Mustármag kollégium

- **1993-ban** indult a **nagyenyedi** római katolikus plébánián.

A Mustármag Kollégium céljai:

- A magyar szellemi és keresztény értékrendre épülő lelkület ápolja
- Hozzájárul a keresztény szellemben tevékenykedő egyetemista-értelmiségi réteg kialakulásához.
- Otthont biztosít és szociális támogatást
- Elősegíti a hivatástudat kialakítását
- Teret biztosít a rendszeres lelkigyakorlatok, találkozók szervezéséhez
- A diákok, mint résztvevők, szervezők, lebonyolítók bekapcsolódnak a missziós szolgálatba

A katolikus diákok mellett unitáriusok, reformátusok is bekapcsolódtak saját lelkészük tudtával és vezetésével. Egy sem lett közömbös felekezetével szemben. Mindannyiunk számára az életszentségre való törekvés az elsődleges cél.

A II. Vatikáni Zsinat szelleméhez igazodva kerestük a Krisztus által kínált egységet, amelynek mintaképe a Szentháromság belső életközössége, a személyi sajátosságok sokszínűségének egybemosódása nélkül.

Ez az egység nem jelenti egyik egyház győzelmét sem a másik fölött, sem egy homályos egyformaságot, sem saját hagyományos egyházközösséghez való tartozás megtagadását. Inkább ki-ki nagyobb felelősséget érez saját "házanépe" felé. Arra törekszünk, hogy népünk minden felekezete felismerje "a meglátogatás idejét".

- **2001-** től **Kolozsváron** indul a nagyenyedihez hasonló otthon egyetemisták számára.
- **2002-** ben beindul **Marosvásárhelyen** is egy otthon. Kolozsváron és Marosvásárhelyen bérelt tömbházlakásokban élnek a közösségek.

Közben alkalom szerint szerveztünk:

- lelkigyakorlatokat,
- gyerek és ifjúsági találkozókat,
- evangelizációs koncerteket,
- konferenciákat,
- 50 ifjúsági lelkigyakorlatos tábort

Népmisszió

- **2003-**től rendszeres, módszeres népmisszió indítása Erdély különböző helyiségeiben.

Megújulás-szolgálatunk célja:

- gyökerekből megújuló népi lelkiség felszítása
- meghívás, felszólítás a személyes és közösségi megtérésre
- készséggé tenni a szíveket Isten iránt és az elmét is előkészíteni a gondolkodásmód megújulására

Megújulás-szolgálatunk gondolati és gyakorlati foglalata a *Gyökerekből megújuló nép* című füzetben kapott formát. Az *Imafüzet*, pedig a lelki előkészületet segíti elő. Jelen kiadványunk, a *Közösségépítő kézfüzet* a közösségépítéshez nyújt gyakorlati segítséget.

Az üzenet, amit hordozunk prózáilag megfogalmazva:

- Itt van a meglátogatásunk ideje.

Isten most határozottan beleszól nemzeti-közösségi életünk folyásába úgy, ahogy az áprilisi tavasz beleszól az erdő életébe.

- Isten Igéje hív, hogy felismerjük meglátogatásunk idejét. Hív, hogy teljesen Jézus Krisztus személyébe kapaszkodjunk és minden külső

érdek-gazdaságról vagy nyugati piacra orientált oktatási programról, hatalmi szövetségről azonnal mondjunk le.

- Hív, hogy saját életterünkön belül keressük meg az alapokat.

Egyik alap az **ÖRÖKSÉG**.

Ez az örökség magában foglalja az ezer éves magyar keresztény értékeket:

1. A szellemi, erkölcsi örökséget (minden olyan szellemi és erkölcsi teljesítményt, amely nyomot hagyott maga után: egy szent élet, mély erkölcsi tettek, a magyar keresztény lélek bármely megnyilvánulása tettekben, dalban, könyvben, képzőművészetben)

2. A tárgyi örökséget (közös építményektől családi kis használati tárgyakig: templom, középületek, síremlékek, szobrok, háztartási vagy gazdasági eszközök, bútorok, könyvek, okmányok, levelek, képek, stb.)

3. A helyi közösségből származó vagy ott tevékenykedett kiemelkedő személyiségek életét.

4. A családi, személyi értékeket (a fent említett szempontok szerint, családfa elkészítése)

Másik alap a Személyes újjászületés **JÉZUS KRISZTUSBAN**
Ez maga után vonja az egész életmód megújulását.

- Küldetésünk felszínre hozni és megosztani másokkal is mindezt.
Mert amit a magunk számára menteni akarunk, az mentheti meg a Nyugatot is.

- Vissza az eredethez, vissza Jézus Krisztus személyéhez, vissza a forrásig, a gyökerekig. Ez az elsődleges dolgunk, különben aki a felszínen mással babrál, annak annyit ér a munkája, mintha az égő házban függönyt vasalna.

A Népmisszió szerkezete:

Templomi evangelizáció: Szentmisék, liturgiák, virrasztások keretében

Plébánián kívüli városszintű alkalmi evangelizáció:

- Ifjúsági koncertek,

- bibliai filmek vetítése,
- színházi evangelizációs programok

Rétegevangelizáció: a helység lakosságát homogén csoportokban, természetes társadalmi szerveződés, foglalkozás és életállapot alapján szólítjuk meg.

Kiadványok: imafüzetek, közösségi körlevelek, a Népevangelizáció alap gondolatait összefoglaló füzet "Gyökerekből megújuló nép" címmel

- **2004** - *Missziós-telep* kialakításának szándéka - székhely, élettér a családosok, valamint egy teljes időben evangelizációs indíttatású közösség számára. Ez hordozza, összefogja, táplálja az egész megújulás-szolgálat lelkületét.

Missziós-tanya - lelkigyakorlatos, kivonulási hely, valamint önfenntartó gazdaság kialakításának céljából.

Jellege, kultúrája

Szimbólumok

A szimbólumok az alapokra, a gyökerekre mutatnak rá, félreérthetetlenül.

Jézus arc - egész hitéletünk alapja Jézus személye. Szándékunk: a töviskoronás, a visszautasított, de megdicsőült Jézus személyébe gyökerezni. A személyes élet, szolgálat, közösségi élet a vele való személyes kapcsolatból induljon ki. Ő a mérce, Ő az út, Ő az igazság.

Székelly-kapu - világos határ. Szétválaszt egy kapun kívüli és egy kapun belüli világot. A kapun belül egy önálló, szabad gazda él. A nyitott kapu felajánl, befogad. Isten nevében áll. „Isten segedelmével állította” két önálló személy: a feleség leánykori neve van felírva férje neve mellé. Családot alkotnak.

A kapu-tükrön a Nap és a Hold az ősi ázsiai lovas-kultúra örökségét jelzi. A kapu fölött a kereszt, mint felségjel. Mögötte kezdődik Isten uralma.

Jellegzetes, tápláló mozzanatok

Az ünneplések

A keresztény ünneplés örvendező jellegű. Hozzá tartozik a visszatekintés és hálaadás.

Tulajdonképpen Isten cselekvésének nyomát keresi és erre a tapasztalatra építi a jelent és a jövőt.

Fontos, hogy a közösség tagjai "természetes" szinten is jó kapcsolatot tartsanak egymással. **Keressék fel egymást otthonaikban.** Jó, ha a család tagjai is tudják, hogy kikkel barátkoznak, hova járnak.

Például születésnap alkalmával, vagy a téli ünnepek ideje alatt az egész közösség forduljon meg egymás otthonában. Ekkor ne legyen nagy felhajtás, a család ne bonyolódjon fölösleges kiadásba. A cél a szeretet kifejezése, a család becsülése, az otthon értékeinek megfogalmazása, és ilyenkor is azt az értékrendet kell képviselni, ami első helyre Isten országát és nem az evés-ivást teszi. Minden alkalommal közösen imádkozunk a vendéglátó családjért.

A házigazda bemutathatja "örökségét", "természetes gyökereit"... honnan jött, milyen szellemi, erkölcsi értékeket hordoz a család...

A felelős vezető nagyon vigyázzon minden olyan esetben, amikor az emberek személyes, családi belső világukat osztják meg, hogy ne legyen figyelmetlenség, visszaélés, sérülés történjen. Érzelmeket, önként feltárt belső dolgokat soha nem kommentálunk és nem viszünk tovább.

Tisztelettel, szeretettel viszonyulni minden hajszálgöyökérhez. A felszínre került dolgokat, főleg gyengeségeket, bajokat imába kell foglalni.

A közösség ünnepeként meg szoktuk szervezni a közös év végi hálaadást, a szilvesztert. Mindig szentírási részre épül az év végi visszatekintés, hálaadás, valamint az új évi közösségi programok megtervezése. Ezen alkalmakon ötvöződik a lelki elmélyülés a játékkal, a szórakozással.

A táborok

Célja, hogy a személy kivonuljon a megszokott környezetéből, a civilizáció kényelméből és egyben feszültségéből azért, hogy rátaláljon önmagára, döntéseinek, kapcsolatainak igazi alapjaira. Ebben segítenek a közösségi programok, a Szentírásolvasás, közösségi imák, játékok, túrák, a hegyek között kialakult sajátos tábori légkör. Az itt töltött idő mindig leleplez, kitakarja az erkölcsi, fizikai gyengeségeket és erőforrásokat. Egyszerre kerülnek felszínre a gyengeségek és a rejtőző képességek.

Arra törekszünk, hogy a tábor legyen:

- egy "kivonulás"
- az egyszerű életmód megélésének a helye
- alkalom a vagyonközösség megélésére
- az éberség, a fizikai és lelki edzés helye
- az elcsendesedés, a magamba szállás, ugyanakkor a kapcsolatépítés és mélyítés ideje
- a csodálkozás, tisztulás, az imádás alkalma

A hely ne legyen közönséges, inkább fenséges, valahol a vadonban, távol a kényelemtől, a civilizációtól, de baleset esetén órákon belül legyen elérhető a segítségforrás.

A túra szolgálja a csodálkozást és elmélyülést, de legyen egy egészséges erőpróba is.

- Inkább időben indulni, mint este sietni.
- Előző este előkészíteni mindent.
- Óvakodni a magán kalandozásoktól, a túlságos széteséstől, de az állandó tömegben való meneteléstől is.
- Az időt mindig úgy osztani be, hogy a visszaérkezésig "számolunk", nem pedig egy kitűzött cél eléréséig.
- Időt, fizikai erőt, ételmet, légkört, mindent a megérkezésig osztani be.

Kivonulás

A kivonulás a készség felvállalása, az előkészület ideje - Jézus 40 napot tölt a pusztában (Mt.4,1) Napközben a templomban tanított, éjszakára azonban kiment az olajfák hegyére és ott tartózkodott. (Lk. 21,37)

A kivonulás olyan állapot vagy hely, ahol a magány lehetővé teszi, hogy:

- találkozunk önmagunkkal
- találkozunk Istennel
- találkozunk az élet és feladataink lényegével
- a csend rádöbbsen az élet egyszerűségére
- eltűnik a látszat bűvölete, kitisztul a lényeg és felelősség
- a küzdelem helye

Virrasztás, ima, böjt

Virrasztani: Istenbe kapaszkodni hajnalig. A virrasztás átformál. Megerősödünk.

Virrasztani a nehéz és kétségbeesítő időben szoktak Isten emberei.

Virrasztani azt jelenti a bibliai nyelvezet szerint: védelmezni, megvizsgálni, éberem megfigyelni, meglapulva várni, őrséget állni, távolba meredni, éberem várakozni.

Virrasztva imádkozni: Isten szentségének jelenlétében éberem létezni. Isten jelenlétébe bekerülni és ott időzni. Ez a béke majd kiváltja a csodálatot és a hálát. Az imádás, dicsőítés légköre egy „erőtér”, amit Isten jelenléte átjár.

Az imádás légkörében a szív és az elme megtisztul.

Kivirrad, látni kezdek. Az értékek, a viszonyok a dolgok megkapják igazi helyüket. A gondolkodásmód megújul.

„Virrasszatok velem.” (Mt 26,38)

„Virrasszatok és imádkozzatok.” (Mk 14,38)

A böjttel kifejezem, hogy éhezem Isten jelenlétét, Igéjét. Komolyan veszem szándékát.

Viszonyulásaink

Inkább a mindennapi élet szintjén próbáljuk megélni a Krisztus-hit, a keresztség és a Szentírás közös kincsébe gyökerező egységét.

- A személyek közötti kapcsolatokra helyezzük a hangsúlyt.
- Törekszünk, hogy szoros kapcsolatban maradjunk a természetes környezettel, családdal, plébániával.
- A velünk kapcsolatba kerülő személyt próbáljuk segíteni, hogy olyan csoportra találjon, amely legközelebb áll az ő nézeteihez, értékeihez.

A közösségi sajátosságok az időben való fejlődésben állandóan alakulnak.

Meg szeretnénk tartani az egészséges kötődést:

- a meglévő lelkeségi csoportokkal, mozgalmakkal,
- az egyházmegyei struktúrákkal, plébániákkal (minden programszervezés esetén hangsúlyozzuk, hogy a szolgálat elsősorban feléjük szól).

A közösség szerkezete

1. Érdeklődők (alkalmilag bekapcsolódnak)
2. Kezdők (döntöttek, hogy elindulnak Jézus felé - keresik az új életet)
3. Tanítványok - követik Jézust - elfogadták a meghívást, Vele járnak (12 apostol és 72 tanítvány)
4. Elkötelezett tanítványok
  - Isten országának munkatársai, döntöttek, hogy Vele maradnak "akik kitaranak..." Ap.Csel.
  - családon belül szolgálnak
  - teljes idővel bekapcsolódnak a megújulás-szolgálatba foglalni.

AZ IMA A KÖZÖSSÉGI ÉLET FORRÁSA

- *Az éretlen hitű ember imája*

- Bajaival gyakran fordul Istenhez.
- Mágikus, bűvös varázserőt tulajdonít az imának.
- Túlsúlyban van a könyörgés - mindig csak kér. A kérés tárgya nem az élet természetes növekedéséhez, az evangéliumi élethez és az üdvösséghez szükséges kegyelmek, hanem alkalmi kívánságok, szükségletek beteljesülésére irányul.
- Isten a helyzet megoldása után feleslegessé válik.
- Nem ismeri az imában való odaadást. Úgy gondolja, Isten őt ki kell szolgálja nehézségeiben az elvégzett ima ellenében.
- Az ima sokszor csak aggályos töprengéssé, önmagával való társalgássá válik. Önmagába zárkózik, de nincs ennek tudatában.
- Mindig kétség gyötri, hogy esetleg Isten nem hallgatja meg, vagy aggodalom, hogy megvalósul-e, amit szeretne.
- Bizonyos esetekben az imával lelkiismeret furdalását akarja enyhíteni. Nem elégíti ki az egyszerű bocsánatkérés, feloldozás. Félelemmel járul Istenhez. Mindig bűnösnek érzi magát és meg akar tisztulni, de önmaga előtt nem tud.

- *A felnőtt hitű személy imája*

- Isten rendelkezésére bocsátja magát.
- Kérései az általános növekedéssel vannak összefüggésben. Nem várja el Istentől, hogy azt oldja meg, amit neki kellene megoldania felelősséggel.
- Lelkiismeretvizsgálatot tart. Gondolkodik az evangélium szavain.
- Keveset imádkozik, a tisztességes életet gondolja imának.
- Racionalizált és gyakorlatias. Hasonlít ahhoz a férjhez, aki azt mondja felesésnek, hogy szereti és szeretetét munkájával és pénzzel ki is fejezi, de nem érzi szükségét annak, hogy bizalmas beszélgetésre, bensőséges együttlétre is időt fordítson.

Az érett hitű személy imája

- Szükségét érzi a csendnek és összeszedettségnek. Munkájának és

kapcsolatainak előfeltétele a magány.

- Imája kontemplatív jellegű. Nem vitázik, nem gondolkodik, nem beszél annyit, hanem Isten jelenlétebe helyezkedik és békés odaadásban megújul.
- Újra megtalálja a mennyei Atyát, akiben személyesen bízik.
- Istennel, mint Atyával, Fiúval, Szentlélekkel egyesül és ez az egység életének egyszerűségében tükröződik.

Az igaz ima alapja a helyes istenkép

Jézus, az Istenből kiindulva értelmezte önmagát. Minden tette imából születik. Minden erejét, döntését ebből a személyes kapcsolatból veszi. Jézusnál az ima az Atya szándékának, erejének keresése. Szeretetében való időzés. Izrael Istenét új módon, közvetlenül tapasztalja meg és „Atyám”-nak szólítja. Jézusnál az ima nem egy felmondott szöveg, hanem ráhangolódás az Atya jelenlétére, szándékára. Az egység átélése.

Mi is Istent az imában ismerjük meg a legjobban. Isten jelenléte a jószág jelenléte. Ezért az ember teljesen Istenre hagyatkozhat.

Jézus az Atyát teljesen bizalomra méltónak tünteti fel. Aki szeretettel hívja azokat is, akik:

- tiltakoznak a Vele való kapcsolat megújítása, az újjászületés ellen,
- kitartanak az „evilág”, a bűn hatalmának rabságában,
- nem akarnak megtérni (esetleg a vallási gyakorlatokat elfogadják), de Jézussal a személyes kapcsolatot és az Ő követését visszautasítják.

Jézus az elutasításra szeretete fokozásával válaszol.

- Még akkor is a szeretetét fokozza, mikor vádolják, sorra mindenki elhagyja, elárulják, minden emberi kapcsolattól elhagyva hal meg barátaiért, ellenségeiért.

A bizalmat az Atya iránt is a végsőkig fokozza. Nem száll le a keresztről.

- Rábízta magát az Atyára – kitart a bizalomban a halál pillanataiban is.

- Az Atya válaszol. - Feltámasztja. Az odaadott életet megdicsőíti - jobbjára ülteti.

Jézus megtisztítja az istenképet az erőszak, a bosszú, a megtorlás, a büntetés minden mozzanatától.

Viszont élénk állítja a bűnnek a keménységét és annak végzetes következményeit.

Nem Isten „ostorozza” a népet, nem Ő „veri meg” az embereket, hanem: „Tetteid tulajdon fejedre hullanak.” (Abd. 15.)

„Hányszor akartam egybegyűjteni fiaidat, de te nem akartad...” (Máté 23,38)

„Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen...” (János 3,16)

Az engesztelés helyes felfogása és gyakorlata

„*Engedjétek kiengesztelni magatokat Istennel!*” (2Kor.5.20.)

Luther Márton a szenvedés értelmezését leszűkítve, és egy középkori hagyományt kiélezve a szenvedést és Jézus halálát Isten büntető, elégtételt szedő tettének hirdette. Visszatetszően ezt tükrözi több népi ájtatosság, valamint újonnan induló lelkiségi csoport imagyakorlata, néha a prédikációk is.

Jézus kereszthalála nem egy kegyetlen és dühös Isten lecsillapító cselekedete, nem helyettesítő vérbosszú, hanem az Őt visszautasító emberek tetteinek a következménye. Az én tettem, mert ma én koronázom meg a tövissel a gőg, a hiúság, a kevélység cselekedeteivel. Én szegzem a nyomorhoz, amikor a hatalmaskodást, a szenvedélybetegek roncsolását jóváhagyom, közönnel nézem.

Jézus az Atyát teljesen bizalomra méltónak mutatta be. Olyan erő, olyan bűn, gyűlölet nem volt, amely egy pillanatra is megingatta volna Őt ebben a szeretetben.

Isten bizalomra méltó,

- nem kegyetlen,

- nem tehetetlen.

Isten senki helyett nem kért vérdíjat. Nem egy felbőszített és pszichésen megsérült Istent kell lecsillapítanunk különféle

önsanyargatásokkal, elégtétel lerovásokkal. *Nem Istent kell kiengesztelni, hanem nekem kell kiengesztelődnöm Vele, önmagammal és embertársaimmal és a természettel.* Az igazi vezeklés a keresztet is elfogadni tudó magatartás. Van erőm osztozni Jézus sorsában (a szenvedő, a megalázott, megvetett Jézus sorsában).

Nekem kell felengedni. Nekem kell a bűnbe, divatba zárt életmódból kilépni. Kiengesztelődni: Isten atyai, anyai, jegyesi szeretetével találkozni. Ez a kiengesztelőzés, - elfogadás, a csend, az ima mélyén történik meg.

Időzni kell Isten szeretetének, gyógyító ölelésének tisztító, rügyezettető erőterében.

Jézus minden áron kitart, és nem adja fel hírüladni és megélni Isten minden ember iránti szeretetét.

Azért jöttem hozzátok, hogy hírül adjam a világot teremtő és fenntartó, hatalmas, csodálatos Istent.

Baráti, atyai, édesanyai, jegyesi szerelemmel szeret benneteket. Válaszoljatok erre a hívásra! Forduljatok el érdektelen életmódotoktól! Kérlek, jöjjetek ki a szabad életre, jöjjetek, készüljünk fel a mennyegzőre.

Halálommal is azt mondom, jöjjetek, bízzatok az Atyában! Bízzatok rá magatokat, szeretteiteket, ellenségeiteket.

Higgyetek neki! Bízzatok benne, amint én bíztam.

Jézus színe előtt megnyílok a kegyelem, a hit, az erő befogadására.

- *Engesztelni = alávetem magam az Atya irgalmának.* A bűnök odaadásával letisztulok.
- Saját népem bűneinek megvallásával szabadságot, hatalmat adok neki, hogy:
  - a bevallott pokolt, a megnevezett kígyót megsemmisítse
  - a kitakart sebet meggyógyítsa.

A vallásosság éretlen formái

(menekülések a személyes hívás elől)

A hagyományos vallásosság zátonyai

Nagy baj, ha a hit csak tekintélyre épül: ha hiányzik a személyes hitélmény, (a bérmálkozók tipikus esete... 90%-uk kibérmálkozik az egyházból) azonnal zátonyra fut a hitélet. Ha a tekintélyt hordozó (szülő, pap) eltávozik, elbotlik, vagy ha egy másik, nagyobb tekintély csábít, érvel, könnyen feladja hitét. Farizeusi önző, meddő vallásosság: Isten elé állok érdemeim listájával és ennek fejében átnyújtom az igényeim lajstromát, hogy azokat teljesítse. Ha nem úgy alakul az élet, ahogy azt elképzeltem, akkor lázadok, kétségbeesem.

1. Téves gyakorlatok

a. Mágikus magatartás

Pl. „ha ezt vagy azt a lapot elimádkozod 7-szer... akkor megkapod ezt vagy azt. Itt a baj az, hogy a hit az imában van. A hit a saját erőfeszítésben van, és nem Istenben. A mágikus imádság Istent kényszeríteni akarja és az imádkozó önmagát csapja be.

b. Amulettszerű tárgyakhoz kötődő lelkület

Minden bajtól, ártó szándéktól megóvó bűvös erejű tárgyakban való hit. Isten nem akar balesetbiztosítást, vagy az élet elesettségei ellen védőoltást. Istent nem lehet bezárni vagy varázs erejű tárgyakhoz lefokozni. A tárgy Isten helyébe lépett. Pl. rézkígyó, aranyborjú, vagy kegytárgyakhoz való helytelen viszony. Istent nem lehet manipulálni, vagy mágikus erőt tulajdonító tárgyakhoz kötni.

2. A csoportokat kísértő gyengeségek

(a megújulást követő lélektani jelenségekhez való józan viszonyulás vö. Mt. 7,22-23)

a. Utánzás, majmolás, modell vallásosság. Másokat, nyugatról vagy keletről jötteket utánózva próbálunk szert tenni hitélményre. Azok hajlamosak erre, akiknek nincs saját belső életük, saját belső útjuk..., mindig vár valakikre,

akik „híresek”, „akik jönnek” vagy ha nem jönnek, akkor „ők mennek”.

b. Kizárólagosság kísértése. Aki nem úgy lelkesedik mint mi, nem úgy gondolkodik, imádkozik, hisz, az amolyan másod-, harmadrendű hívő. Pl. Ezen a Mária-jelenésen így és így volt... betegesen ragaszkodik minden részlethez és minden ott hallott-látott jámborságot elvégez. Minden ott kapott lapot egyetlen kinyilatkoztatásként terjeszt és ellenérzést táplál azok iránt, akik nem úgy hisznek „ebben”.

c. Érzelmileg túlfűtött, izgalomhoz, helyhez, módhoz, formákhoz kötött gyakorlatok.

Isten erejének hirtelen bekövetkező, erőteljes jelenléte sodró élmény. De éppen ez válhat buktatóvá az érzelmek fegyelme nélkül.

Gyakoribb jelenségek:

- a lélekben való elnyugvás, kézzátételt követő hanyatvágódás
Ezt a mélységes lelki és pszichikai jóérzést békének, teljes lélekben való ráhagyatkozásnak mondják. Nem biztos, hogy istentapasztalatról van szó.

- a tudat leszűkítése: a pillanatnyi jóérzés csak ragtapasz a szálkára. Csalóka, mert amikor ez a jelenség elmúlik, nagyon kevés marad. (üresség)

- egyoldalú, érzelmi jellegű istendicséret keresése. Nem jó, ha művileg akarjuk kiváltani az érzelmeket. Eksztatikus, rajongó csoportok zenével ringatják magukat révületbe. Nem tudják megélni az Istennel való kapcsolatot, csak az eksztatikus légkörben.

Azok a próféták, akiknek szolgálatát és hirdetését a Biblia átadja, ezektől az eksztatikus csoportoktól, távol állnak.

Különbséget kell tenni a látszólagos és Isten jelenlétének élményszerű, valós megtapasztalása között.

A kegyelmet, Isten jelenlétét, a Szentlélek működését mindig érzelmekkel, izgalomokkal méri... Az önszuggesztió vagy csoportagitáció végén a benyomás szintjén marad. Újabb szenzációt keres, új demagógiák után szalad. Ezek sodorják alkalomról alkalomra. Ezeknek a mellékutaknak a vége: kiábrándulás. Nem jut el

a hűségre, a felebarát szolgálatára. Amíg az izgalom tart, szuggerál, toboroz, agitál, de nincs ereje a tehetetlent, beteget, rászorultat hosszútávon szolgálni.

Vigyázni kell:

- Nem lehet cél a mindenáron való toborzás, az alkalmi nagy összesereglések, hogy tele legyen a templom, a csarnok.
- Nem jó, ha válogatás, ízlés nélkül minden eszközt összehord. Ha belekeveri a „komercet”, a divatot, a giccset. Jobb, ha saját belső lelki gazdagságának talál szerves sajátos formát, a beszéd és a zene terén. Az evangélium egyszerűsége az eszmény.

Nem jó, ha a csoport :

- csak elméleti síkon mozog,
  - csak a „gyémánttisztá” hitigazságok körül forog,
  - önközpontú, magabazárkózó,
  - ha a tanúságtétel propaganda,
  - ha kedélyközpontú és egyoldalúan ragaszkodik az érzelmi megtapasztaláshoz, jó hírt várunk, ami nem arról szól, hogy jobban megy nekem.... vagy csináld utánam, s meglásd neked is jó lesz akárcsak nekem.
  - mindig az újat, a rendkívülit hajszolja,
  - ha szolgálatával nem mutat túl önmagán, minden áron csak befele építkeznek,
  - ha megbeszélés helyett rábeszél, szuggerál, unszol, izgatottan, szenvedélyesen ráhat, kényszerít.
  - ha a csoport nyomással állásfoglalásra, nyilvános kötelezettség vállalásra kényszerít.
  - ha a tanúságtétel nyilvános gyónás, önmutogatás: hiába emlegeti Istent, nem róla tesz tanúságot, hanem önmagáról, mert szubjektív.
- Vigyázzunk még:
- az imák, énekek erőltetett érzelgős, csepegős nyelvezetére, az erőszakos zenére
  - hogy az ájtatosságok ne váljanak vezeklés-központúvá
  - a homályos, evangélium idegen ígéretekre, gyakorlatokra
  - a lélek nélküli darálásra, ismételtetésre

Feszültség helyzetek:

Okai:

1. Ha a plébános a helyi struktúrát elabszolutizálja és az utat teljesen le szeretné zárni a missziós szándék előtt, vagy ha a személyiség-problémái nincsenek megoldva.

Ebben az esetben a gazdátlanul maradt megújulásra vágyók egy része ki van szolgáltatva a médiadiktatúrának, szenvedélybetegségeknek, a legjáva a fejedelmeknek, a lelkiileg érzékenyebbek a neoprotestáns és kétes "ökumenikus" vallási agitátoroknak.

2. Ha a felületesen tájékozódó pap vagy csoportvezetők identitás-zavarból, elgyökértelenedésből naiv lelkesedésből kifolyólag nyugati vagy magyarországi kegyes dolgok mögé bújt kereskedők által mozgósított rendezvények főszervezői lesznek.

A megújulással járó felelősségtudat

- a) Végig kell járni a *teljes utat*, Isten jelenlétének élményszerű megtapasztalásától a megtérésig.
- b) Hirtelen, dinamikus megtérés. A bűntudat által a személyt leépítik a nulla ponthoz. A kérdés, hogy az ilyen lélektani hatással elért megtérés mennyire tud hiteles és tartós maradni.
- c) Szükségletekből, boldogságvágyból megcélzott megtérés is hiányos. A boldogságvágy szülte istenkeresést ki kell egészíteni.
- d) A tragédiák kiváltotta megtérés. Ezeket a megtéréseket ki kell egészíteni az igazságok megismerésével és azok megélésével.

A megtérés a szív, az akarat és az elme együttes tette.

*„Atyánk szemében ez a tiszta és igazi vallásosság: Viseld gondját a nyomorgó árvának és özvegynek, s őrizd magad tisztán e világtól.”
(Jak 1.27.)*

*További érdeklődés vagy bekapcsolódás a megújulás- szolgálatba:
mmagj@freemail.hu*

TARTALOM

A SZEMÉLY, ...	5
A személyiség fejlődésének folyamata.....	5
<i>Tinikor</i>	5
<i>Ifjúkor</i>	9
Az önismeret, önnevelés meghatározói és lépései	11
A KÖZÖSSÉG	19
Csoportosulási formák	19
A keresztény közösség formái	21
Miért van szükségünk közösségre	24
Hogyan jön létre a közösség	27
A közösség fejlődésének állomásai	30
A közösség növekedése: osztódás, új csoport indítása	33
A közösség felbomlása, átrendeződése.....	34
Közösség-, csoport-típusok.....	34
A KÖZÖSSÉG ARCULATA, KULTÚRÁJA.....	37
A közösségi kultúra.....	37
A KISKÖZÖSSÉG FELELŐS VEZETŐJE.....	42
A vezető személyisége.....	42
A vezető feladatai	43
A KÖZÖSSÉGI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	48
A tervezés.....	48
A megbízás.....	50

A közösség gyakorlati életének megszervezése	51
Gyakorlati és elvi szempontok a programok szervezéséhez.....	54
Alapvető személyközi kapcsolatok ápolása.....	55
KÜLSŐ viszonyulások a közösség és a megújulás kérdéséhez.....	59
A MUSTÁRMAG KÖZÖSSÉG	60
A közösség útja és szolgálata.....	60
<i>A Mustármag kollégium</i>	60
<i>Népmisszió</i>	61
Jellege, kultúrája	63
Viszonyulásaink.....	67
A közösség szerkezete	67
AZ IMA A KÖZÖSSÉGI ÉLET FORRÁSA	68
Az igaz ima alapja a helyes istenkép	69
A vallásosság éretlen formái	72
A megújulással járó felelősségtudat.....	75

Szándékunk nem egy újabb közösségépítő szakkönyv megírása, ezért nincs is megjelölt forrásanyag. Ebben a kézfűzetben összefoglaltuk mindazon elvi és gyakorlati tudnivalókat, amelyeket olvastunk vagy az elmúlt években tapasztaltunk, és szerintünk fontosak egy kisközösség építésében, valamint a megújulás-szolgálat vállalásában.